

SVĚTLO

27. ČÍSLO / XI. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

6. ČERVENCE 2003

Z obsahu:

Prorokova radost z nového Jeruzaléma

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
18. června 2003
- strana 2 -

Cesta k osvobození

Christof Gaspari
- strana 4 -

Lékař chudých

26. března 2003
blahořečil Jan Pavel II.
Dr. Ladislava Batthyányho,
lékaře a otce rodiny
- strana 5 -

Ratzinger, encyklika a tisk

- strana 7 -

Od srdce k srdci

- strana 10 -

První celostátní sjezd katolíků ČR

v roce 1935
- strana 10 -

Kristus - naděje Evropy

Z listu Svatého otce
Jana Pavla II.
k zahajovacím nešporám
Středoevropských
katolických dnů
- strana 12 -

Děti musejí vidět rodiče, jak se modlí

Kardinál Joachim Meisner
- strana 13 -

J. Mařák: Velehrad

EDITORIAL

Reakce kardinála Ratzingera na některé události kolem ekumenického církevního setkání v Berlíně si zaslouží, aby ji každý velmi podrobně a velmi trpělivě prostudoval. Je to vynikající příklad správného věroučného i apologetického postoje, tolik potřebného v současné zmatené době. Proti matoucím líbivým heslům tu stává jasnou nauku Církve, a to nikoliv ve strohých formulacích katechismu nebo článků víry, ale v jasném světle oné nenahraditelné hodnoty, jakou nezkráslené pravdy víry představují pro věřící, kteří je dokonale znají a uvědoměle a důsledně přijímají.

Autor účinně demaskuje matoucí heslo „Kristus nás zve“, které mělo legalizovat společnou evangelicko-katolickou „Večeři“. Taková a podobná účelová hesla se vyznačují společnými rysy. Vypadají na první pohled velice podnětně, vstřícně, sympaticky a vmlouvavě, zdá se, jako by šlo o objevnou a geniální formulaci, na jakou jsme dávno čekali a která rozptyluje zábrany a mobilizuje, dodává odvahy, takže nás v první chvíli ani nenapadne uvažovat, odkud se vlastně vzala. Tato hesla mají na jedné straně jakoby punc nedotknutelnosti a neomylnosti, ale na druhé straně poskytují dostatek prostoru pro subjektivní účelovou interpretaci. Problém je v tom, že do jejich propagačního balení je k polopravdě přidáno kus závažné a dovedně zamlčené nepravdy, kterou tak nevědomky přikupujeme.

Do kategorie takových zrádných sloganů patří už francouzské „Volnost, rovnost, bratrství“, německé „Jeden lid, jedna říše, jeden vůdce“, komunistické „Všechna moc pochází z lidu“, ale také novější hesla, jako „Žena má právo na své břicho“ a také známé „Církev, to jsme my“. Svým způsobem sem patří také opět vzpomínaná hesla „sola fides“ a „sola scriptura“.

Specifickým rysem posledního pontifikátu je překvapující množství nových světců, jejichž příklad nám Církev staví před oči právě

Pokračování na str. 15

Prorokova radost z nového Jeruzaléma

Nádherné kantikum, které předkládá liturgie chval a které bylo právě předneseno, se otevírá jako Magnificat. *Radostí budou jásat v Hospodině, má duše zaplesá v mém Bohu* (Iz 61,10). Text je převzat z třetí části knihy proroka Izaiáše, do části, kterou vědci zařazují do pozdější doby, kdy Izrael po návratu z exilu v Babylónii (VI. století př. Kr.) znovu zahajuje svobodný život v zemi otců a opět buduje Jeruzalém a chrám. Ne nadarmo je svaté město, jak uvidíme, středem kantika a horizont, který se otevírá, je světlý a naplněný nadějí.

Radost svatebního dne

Prorok otevírá svůj zpěv a přirovnává znovuzrozený národ, oděný do skvostných ša-

tů, k snoubeneckému páru, připravenému na velký den slavení svatby (srov. v. 10). Ihned nato vyvolává jiný symbol, který je výrazem života, radosti a novosti: onen o klíčícím výhonku (srov. v. 11).

Proroci se uchylují k obrazu o klíčení v různých formách, aby zobrazili mesiánského krále (srov. Iz 11,1; 53,2; Jer 23,5; Zach 3,8; 6,12). Mesiáš je jako plodný zárodek, který obnovuje svět, a prorok vysvětluje hluboký smysl této vitality: *Hospodin dá vyrašit spravedlnosti* (Iz 61,11), skrze kterou se svaté město stane zahradou spravedlnosti, tzn. věrnosti a pravdy, práva a lásky. Jak řekl prorok již o něco dříve, *své hradby nazveš „Spása“ a své brány „Sláva!“* (Iz 60,18)

Prorok dále pozvedá svůj silný hlas: zpívá neúnavně a chce představit znovuzrození Jeruzaléma, před kterým se právě otevírá nová epocha (srov. Iz 62,1). Město je vykresleno jako nevěsta, která se chystá slavit svatbu.

Nové postavení – nové jméno

Svatební symbolismus, který se v této části mocně projevuje (srov. v. 4–5), je v Bibli jedním z nejpůsobivějších obrazů, které mají oslavovat intimní pouto a smlouvu lásky, která trvá mezi Hospodinem a vyvoleným národem. Jeho krása, která sestává ze *spásy, spravedlnosti a slávy* (srov. v. 1–2), bude tak obdivuhodná, že může být *nádhernou korunou v Hospodinově ruce* (srov. v. 3).

Rozhodujícím prvkem bude změna jména, jak je tomu i dnes, když se dívka stane manželkou. Získat *nové jméno* (srov. v. 2) znamená takřka obléci novou identitu, radikálně změnit život (srov. Gn 32,25). Nové jméno, které přijme nevěsta Jeruzalém, určená k tomu, aby představovala celý Boží lid, je vylíčeno v kontrastu, který prorok specifikuje: *Nebudeš se již nazývat „Opuštěná“ a tvá zem „Osamělá“*. *Tvým jménem bude „Mé zalíbení je v ní“ a jméno tvé země „V manželství daná“* (Iz 2,4). Jména, která označovala předchozí situaci opuštěnosti a zrušení města, které je dílem Babyloňanů, a drama exilu, jsou nyní nahrazena jmény znovuzrození a výrazy něžnosti, svátku a štěstí.

Láska nebeského Ženicha

V tomto bodě se všechna pozornost soustřeďuje na jejího ženicha. Je zde velké překvapení: sám Hospodin určuje Siónu nové svatební jméno. Udivující je především závěrečné vyjádření, které přijímá tematickou nit zpěvu o lásce, zanotovaného lidem:

Jako se jinoch snoubí s pannou, tak se s tebou zasnoubí tvůj stvořitel. Jako se raduje z nevěsty ženich, tak se tvůj Bůh raduje z tebe (v. 5).

Kantikum již neopěvuje svatbu mezi králem a královnou, ale oslavuje hlubokou lásku, která stále spojuje Boha s Jeruzalémem. Ve své pozemské nevěstě, kterou je svatý národ, nachází Hospodin stejné štěstí, jaké manžel zakouší s milovanou manželkou. Na místo Boha odděleného a transcendentního, spravedlivého soudce, nastupuje nyní Bůh blízký a zamilovaný. Tento svatební symbolismus se přenesl do Nového zákona (srov. Ef 5,21–32) a převzmou ho církevní Otcové. Na příklad svatý Ambrož připomíná v této souvislosti, že „manžel je Kristus, manželka je Církev, nevěsta lásky, panna s neporušenou čistotou.“ (*Esposizione del Vangelo secondo Luca* Opere esegetiche X/II, Milán – Řím 1978, s. 289)

Krása Kristovy Církve

A sv. Ambrož pokračuje v jiném svém díle: „Církev je krásná. Proto Boží slovo říká: *Celá jsi krásná, přítelkyně má, a poskvrny na tobě není* (Pís 4,7), protože hřích byl smazán... Proto Pán Ježíš – veden touhou po lásce tak velké, po kráse jejího šatu a její milosti, protože nyní již v těch, kteří byli očištěni, není žádná poskvrna viny – říká Církvi: *Polož si mě na své srdce jako pečeť, jako pečeť na své rámě* (Pís 8,6), tzn.: *Jsi ozdobená, má duše, jsi celá krásná, nic ti neschází! Polož si mě na své srdce jako pečeť, protože skrze ni tvá víra zazáří v plnosti svátosti. I tvá díla zazáří a ukážou Boží obraz, podle kterého jsi byla stvořena.*“ (I misteri, ss. 49. 41 In: *Opere dogmatiche III*, Milán – Řím 1982, s. 156-157)

L'Osservatore Romano
19. června 2003

Prorok ve své vlasti

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Copak to není tesař, syn Josefův?

Tvůj Pán tě dnes zve do své domoviny, kde prožil 30 let svého života. Není to však proto, aby tě provedl zamilovanými místy, k nimž se pojí milé vzpomínky. Chce ti názorně ukázat velké nebezpečí, kterému může být vystaven tvůj duchovní život. Je to pro tebe tím důležitější, čím více tě uspokojuje vědomí, že už dlouhý čas žiješ v Ježíšově blízkosti, a tak jsi přesvědčen, že jej po takové době již důvěrně znáš. Pros Duha Svatého, aby tě připravil na tuto lekci a otevřel ti oči, abys poznal skutečnou pravdu o sobě.

V nazaretské synagoze se shromažďují lidé k sobotní bohoslužbě. Dnes je jejich „hostem“ jejich dlouholetý spoluobčan. Za celou dobu svého dosavadního života v této roli nevystupoval. Ježíš otevírá Písmo a čte: *Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst... Dnes se naplnilo toto Písmo...* ⁽¹⁾

Rozhlédni se po posluchačích. Ježíšovi krajané naslouchají zatím s uspokojením, ale to trvá jen do chvíle, dokud se jich kazatelova slova nezačnou osobně dotýkat. Přišli si totiž poslechnout svého známého, nikoliv proto, aby se zamysleli nad sebou. Náhle se jim zdá, že jejich rodák si příliš dovoluje. Co si to o sobě myslí? Kde se to v něm bere?

Nežil snad celou dobu zde jako jeden z nás? Je to přece příbuzný našich sousedů, kteří jsou stále mezi námi!

Nazaretští, kteří si byli jisti, že tesařova syna dobře znají, protože žil s nimi tak dlouhou dobu v jedné obci, jsou jeho novou tváří pojednou překvapeni. Mohli by si pokládat za čest, že v jejich středu vyrůstal velký prorok a divotvůrce, ale to by mu museli dát za pravdu a opustit své dosavadní sebevědomí a sebejistotu. Je to smutné, že ačkoliv jim byl tak dlouho docela nablízku, brání se sami tomu, aby měli z jeho přítomnosti užitek.

Pokus se jim vysvětlit, kým je jejich krajan Ježíš. Jak vidíš, není to snadné je přesvědčit. Nechtějí uvěřit. Oni přece musí vědět mnohem lépe než ty, kdo je jejich soused. Tesař prorokem? To nikdy. Tito lidé si vůbec nechtějí připustit, že by se věci mohly mít jinak, než jak jsou zvyklí je hodnotit.

Nazaret připravil Ježíšovi zklamání. Není to proto, že se mu nedostává uznání. Ne-

vrátil se sem, aby sbíral ovace. Ale odmítání a zatvrzelost jeho krajanů mu svazuje ruce právě zde v jeho domovině. Pro lidi *drzé tváře a nezkratného srdce* nemůže vykonat to dobré, které by pro ně tak rád připravil. Jeho rodáci vytvářejí sami smutný stav, že se pro ně jejich Spasitel stává *kamenem úrazu*. Situace se dokonce vyhrocuje natolik, že jsou připraveni Ježíše raději zahubit, než aby změnili svůj postoj a uznali, že je pro ně a pro jejich spásu něco jiného než oni. ⁽²⁾

Na jejich příkladu si můžeš uvědomit, kam až může dospět zalíbení ve vlastním názoru a postoji. Tento záluďný sebeklam začíná návykem nahrazovat upřímné naslouchání Božím slovu tím, že si z něho vybíráš jen argumenty, které mají potvrdit tvé vlastní přesvědčení. Varuj se situace, kdy se ti zdá samozřejmé, že máš dostatečnou záruku svých správných názorů, protože máš již dlouhou zkušenost duchovního života a svůj vztah k Bohu jsi dovedl až k „sousedské důvěrnosti“. Nevidíš však, že přitom ztrácíš ze zřetele propast mezi jeho svatostí a svou hříšností. Ocítáš se tak v bludném kruhu vlastního sebeklamu, ze kterého téměř není východiska. Upřednostňuješ samolibě své názory, které se mohou rozcházet s pravdou více, než jsi schopen připustit. A tak Boží slovo tam, kde by tě mělo přivádět ke změně, naopak využíváš k potvrzení a upevnění svého smýšlení.

Sám Bůh poslal Nazaretským svého Syna a měl by jim být blízký jako chudý tesař z jejich vlastní obce. Ale oni ho ke své škodě nepřijali. Připust' ve vlastním zájmu možnost, že můžeš podobně jako oni setrvávat v zaslepenosti a omylu, a pros Pána se vši upřímností o pomoc, *aby se tě nezmocňovala pýcha*, která ti nedovoluje poznat ani sebe, ani Ježíše právě v té podobě, v jaké ho Otec k tobě posílá, aby ti *přinesl radostné poselství, vrátil ti zrak a propustil tě na svobodu* ⁽³⁾.

Neboj se přiznat si svoji ubohost. Teprve když připustíš, jak velice jsi slabý, budeš silný, protože pak na tobě *může spočinout Kristova moc. Zvedni své oči k Pánu tak, jak oči služebníků hledí na ruce svých pánů* ⁽⁴⁾. Ježíš zde uzdraví zázračně jen málokteré – ty, kteří mu přiznají svůj neduh. Pokus se být jedním z nich: Pane, jestliže jsi to nebyl ty, koho jsem zatím myslel, že miluji, ale shlížel jsem se sám v sobě a ve svých samolibých jistotách, Ježíši, *smiluj se nade mnou* ⁽⁵⁾ a uzdrav mě z mého sebeklamu.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 4,18; ⁽²⁾ srov. Lk 4,29; ⁽³⁾ srov. Lk 4,18;

⁽⁴⁾ resp. žalm 123; ⁽⁵⁾ tamt.

Liturgická čtení

1. čtení – Ez 2,2-5

Vešla do mě síla a postavila mě na nohy. Slyšel jsem, jak (Bůh) mluví ke mně a praví: „Synu člověka! Já tě posílám k synům Izraele, k odpadlému národu, který ode mě odstoupil; oni i jejich otcové byli mi nevěrní až do dneška. Jsou to lidé drzé tváře a zatvrzelého srdce, k nimž tě posílám. Řekneš jim: Tak praví Pán, Hospodin! A oni – ať už poslechnou, nebo ne – je to vskutku vzpurné plemeno – musí poznat, že byl mezi nimi prorok.“

2. čtení – 2 Kor 12,7-10

Bratři! Abych se pro vznešenost zjevení nepyšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmocňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě toho zbavil. Ale on mi řekl: „Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projeví ve slabosti.“

Velmi rád se tedy budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mně spočinula Kristova moc. Proto s radostí přijímám slabosti, příkoří, nouzi, pronásledování a úzkosti a snáším to pro Krista. Neboť když jsem slabý, právě tehdy jsem silný.

Evangelium – Mk 6,1-6

Ježíš šel do svého domova. Učedníci ho doprovázeli. Příští sobotu začal učit v synagoze. Mnoho lidí ho poslouchalo a říkali celi užaslí: „Kde se to u něho vzalo? Jaká moudrost mu byla dána! A takové zázraky se dějí jeho rukama! Copak to není ten tesař, syn Mariin a příbuzný Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nežijí jeho příbuzné tady mezi námi?“ A pohoršovali se nad ním.

Ježíš jim řekl: „Nikde prorok neznámá tak málo jako ve své vlasti, u svých příbuzných a ve své rodině.“ A nemohl tam udělat žádný zázrak; jenom na několik málo nemocných lidí vložil ruce a uzdravil je. A divil se jejich nevěře. Obcházel pak okolní vesnice a učil.

Cesta k osvobození

Žijeme v době vyspělého občana. On sám určuje, co a jak. „Všechna moc pochází z lidu,“ stojí v ústavách. Co má potom znamenat „Bud' vůle tvá“, jak se modlíme v Otčenáši?

Telekom Austria vydal velké propagační plakáty s heslem: „Já chci“ v nejrůznějších variacích. Tím vyslovuje tento podnikatel základní téma naší doby: prosadit se, uskutečnit své představy; to je dnes nejsilnější motiv lidí, program, od kterého se očekává naplnění snu o štěstí.

Dodejme, že sklon skutečnit sám sebe není nějaký vynález posledních desetiletí. Ale samozřejmost, s jakou se sebeuskutečnění propaguje, je zcela nová. „Osobní morálka je ta tam, teď je na programu vlastní prospěch a vyžití,“ tak to formuloval Erich Brunnmayer v jednom průzkumu veřejného mínění již v devadesátých letech. Podle toho vystupují také manažeři a různí „machři“, kteří chtějí uskutečnit a prosadit své představy v hospodářství, v politice a ve společnosti.

Slogan „Človče, přičiň se a Pán Bůh ti pomůže“ se zatím vytratil. K čemu potřebuje Boha ten, kdo řídí sám sebe? V sekulárním světě to působí jako pozůstatek ze starých dob. Již kdysi ovšem lidé dávali přednost tomu, z bezpečnostních důvodů vzít svůj osud do svých vlastních rukou, ale přitom měli ještě alespoň vágní povědomí, že je výhoda mít Boha na své straně.

Moderní společnost už ho nepotřebuje, funguje přece podle pravidel hry, která si stanovil sám člověk, a díky řídicím strukturám, které se průběžně optimalizují a upravují podle lidské vůle. U mnoha lidí vyvolává sebemenší zmínka o Bohu obranné reflexy, jak to dokazují debaty v konventu EU: zakotvit vztah k Bohu do evropské ústavy je pro mnohé něco jako červený hadr.

Toto smýšlení a prosba „Bud' vůle tvá“ jsou tedy na hony vzdálené. Jak velká je to výzva, překlenout tuto propast! Nenutí to křesťany, aby žili jako ve schizofrenii mezi dvěma světy: drsným všedním dnem, kdy se člo-

věk musí prosadit, a mezi osobní sférou, ve které už je člověk ochotnější reagovat podle jiných pravidel hry?

Nadlouho však tuto dvojakost nemůže vydržet. A přitom je křesťan stále ohrožován, že se přizpůsobí tomuto kolem dokola panujícímu smýšlení. Kdo by neznal toto pokušení? A kdo mu stále znovu nepodléhá?

Zde není ani prosba „Bud' vůle tvá“ bezpečná před svým přehodnocením. To se může uskutečnit tak: Bůh oznámil svou vůli v příkázáních. Pro dospělého křesťana jsou to cenné směrnice. V jednotlivých případech jim ovšem mohou při jejich rozhodování posloužit jen rámcově, protože v poslední instanci se musí sami ve svém svědomí rozhodnout, musí sami rozvíjet své plány. Žádná autorita je nemůže zprostit této odpovědnosti.

V rukou dospělého křesťana se pak učení našeho Pána snadno stane ideologií, kterou člověk zaprahuje do své vlastní káry. Myslí si: hlavní rysy znám a vím, co je povinnost Církve a křesťanství v našich dnech; a vezme Boží věci do svých vlastních rukou. Pod vlivem aktuálního světového know-hows se vypracuje projekt, často velice angažovaný. A když se úspěch nedostaví, pak je řada na Bohu: „Pane, teď ukaž, co umíš. Přece se zasazujeme pro tvoji věc!“

Při bližším sledování je však zřejmé, že Bůh se tak dostává do role, aby zalepoval díry tam, kde naše plány nedosahují zamýšlených cílů.

Jestliže tento postoj poněkud karikují, dovoluji si to jen

proto, že mohu svým čtenářům dosvědčit, že já sám jsem si určitou dobu takto v některých věcech počínal. A ani dnes ještě nejsem zcela osvobozen od toho chybného počínání. Přitom tento přístup je přímo fatální, protože nás připravuje o to nejlepší, co nám Bůh může nabídnout: že věci neprobíhají podle naší žabí perspektivy, nýbrž pod pohledem toho, který všechno vidí, všechno může a chce vést k dobrému, pod pohledem vševědoucího a všemohoucího Boha.

To v podstatě znamená velké osvobození, když si nebereme na bedra břemeno, že musíme sami zařídit záchranu světa. To je ostatně přílišný požadavek, když to střízlivě uvážíme. Jaká svoboda nás naopak zaplaví, když chceme skutečně všechno vložit do Otcových rukou!

Pohled do evangelia nám ukazuje, s jak nesmírnou svobodou vystupoval Ježíš, jehož pokrmem bylo plnit vůli toho, který ho poslal. A totéž platí pro apoštoly o Letnicích. Každý rok jsem nesmírně dojat úžasnou odvahou, s jakou tito ještě před krátkou dobou ustrašení mužové vystupují před židovskými autoritami. Jaká vnitřní svoboda je nyní vlastní těmto Duchem naplněným a do Otcovy vůle odevzdaným apoštolům!

Člověk je svobodný do té míry, v jaké je ochoten se odevzdat do Božích rukou. Bud' vůle tvá, to není cesta do otroctví, do utlačování, nýbrž otevírá možnost mít podíl na spásném Božím působení v tomto světě. Kdo se upřímně otevře Boží vůli, neocitne se v ghettu, nýbrž vyjde do ulic a domů tohoto světa s nasazením, většinou ovšem zcela obyčejným způsobem.

Protože Bůh nás obezřetně vede v souladu s našimi schopnostmi a možnostmi. Nikdy nás nepřetěžuje. Zpravidla nevyžaduje nijak hrdinské sebezapření, nýbrž použije kousek ze schopností, které každému dal, aby rozvinul nový potenciál a vybudoval a otevřel postupně nové

perspektivy, zavedl nás na nové cesty nebo nám dal pokročit na těch, které jsme nastoupili.

Všední den zůstane všedním dnem. Ale kdo ho začíná den co den s připraveností, aby se stala Boží vůle, ten zažije, že to není jen zbožné přání, část jedné modlitby, nýbrž že má skutečné důsledky pro náš život. A pak se dějí malé zázraky: úzkosti se rozplynou, vztahy se ozdraví, nepřátelství jsou pohřbena, jsme schopni přijmout utrpení, život ztratí charakter monotónního poklusu.

Často spatříme Boží působení teprve retrospektivně. Pak poznáváme, že v Božích rukou překonané vyprahlé úseky se mění ve fáze obnovy, že z vedlejší poznámky z něčích úst dodává Pán jiném odvahu, že váhavě a pracně začaté dílo, které prošlo zkouškami, přináší obdivuhodné ovoce...

To zvláštní na tom všem je, že člověk, který se odevzdá do Božích rukou, učí se zříct se něčeho, co se ve světě velmi nosí, co je, jak se zdá, zárukou úspěchu, totiž moci. A i když toto zřeknutí přináší nesmírné osvobození, jsou rozhodnutí vydat se k tomuto dobrodružství vždy znovu a znovu těžká.

A ještě jedna zkušenost, kterou udělají ti, kteří se odevzdají do Boží vůle: V míře, v jaké se sami představují s prázdnými rukama, mohou s vděčností prožívat, že Bůh jejich chudobu naplňuje bohatstvím, jaké zná jen on, který jedná s nejvyšší svrchovaností. Často dají plody takového jednání na sebe dlouho čekat, protože Boží časomíra podléhá jiné aritmetice než naše.

Aby se mohly dívat takové divy, je třeba se denně znovu a znovu modlit „Bud' vůle tvá!“ Tento dar není člověku dán na dluh, aby se nevyvyšoval. Jen v této stále obnovované podřízenosti roste zkušenost a důvěra, že Pán všechno obrací k dobrému.

*Z Vision 2000 3/2003
přeložil -lš-*

Lékař chudých

26. března 2003 blahořečil Jan Pavel II. Dr. Ladislava Batthyányho, lékaře a otce rodiny. Tento lékař potkával ve svých bližních Boha. Sloužit jim a učinit je šťastnými bylo pro něho cestou k naplnění života. *Mým pokladem jsou moje děti a moji nemocní.*

Dětství a mládí

Ladislav Batthyány se narodil 28. října 1870 jako šesté dítě ve staré maďarské šlechtické rodině. Jako dítěti mu říkali Laci. Byla to veselá bytost a jeho mladší sestra si na něho vzpomíná jako na čilého chlapce, který měl v hlavě spoustu nápadů. V roce 1876, když mu bylo 6 let, přestěhovala se jeho rodina do rakouského Kittsee, kde se nachází krásný rodinný zámek Batthyányů. Ladislav a jeho sourozenci se zde cítili velice šťastni.

V roce 1882 zemřela jeho matka a tato ztráta na 12letého Ladislava hluboce zapůsobila. Během její dlouhé a těžké nemoci docházel pravidelně k hraběnce ošetřující lékař. Ladislavovi tehdy říkali, že tento muž může maminku vyléčit. To na něho udělalo velký dojem a probudilo v něm přání stát se lékařem: „*Budu lékařem a budu léčit zvláště těžce nemocné.*“ Ještě v době základní školní docházky si zřídil domácí lékárnu, aby si mohl hrát na lékaře. Jako „pacienti“ se museli do jeho „ordinace“ dostavovat sourozenci.

Během školní docházky prokázal velké nadání k hudbě a k cizím řečem. Naučil se hrát na několik nástrojů, ale nejraději hrál na klavír. Později nebylo vzácností slyšet ho, jak hraje při mši svaté na harmonium. Ale to ještě nejsme tak daleko...

Na gymnáziu objevil pro sebe přírodní vědy a jeho zájem se soustředil zvláště na astronomii a chemii. Současně prožívá pohnutou fázi svého vývoje. Napadají ho všelijaké možné a nemožné věci, které často promění ve skutek. (Jednou např. nalil do kroupky ve školní kapli inkoust a v důsledku toho musel změnit gymnázium.) Konečně v roce 1890 složil maturitní zkoušku.

Bloudění a zmatky

Je zajímavé, že po maturitě neodchází studovat medicínu. Jak sám později řekl, musel v těchto letech teprve hledat svou cestu. Měl mnoho zájmů a velké nadání a nevěděl, kde má opravdu začít. Hudba, řeči, literatura, medicína, chemie, filozofie, to všechno byly jeho záliby. Nakonec se zapsal na vysokou školu ke studiu zemědělství. V prvním ročníku se stane otcem nemanželské dcery, o kterou se stará až do konce svého života. Po několika dalších studijních pokusech se rozhodne nakonec díky setkání s jedním lékařem pro studium medicíny na vídeňské univerzitě. Ještě během studia se ožení s hluboce věřící hraběnkou Marií Terezií Corethovou a začíná tak nová, krásná etapa jeho života.

Otec rodiny

Manželství Ladislava a Marie Terezie, jeho Misly, jak jí říkával, bylo šťastné a harmo-

nické. Byli manželé jeden pro druhého, vzájemně si pomáhali a podporovali se. Radovali se ze svých 13 dětí. Ladislav miluje každé z nich a chce jim být opravdovým otcem, zajistit jim ochranu a orientaci. Ráno se vždy celá rodina shromáždila v zámecké kapli na mši svaté. Po ní dal Ladislav dětem krátkou náboženskou lekci, ve které jim uložil konkrétní úkoly pro nastávající den. Pak se shromáždili u stolu ke snídani. Večer se hovořilo o úkolech dne a den zakončila společná modlitba svatého růžence. Vnější styl rodinného života byl na šlechtickou rodinu až nápadně prostý. Ladislav jezdí ve vlaku druhou třídou, dětem se kupují boty tam, kde jsou nejlevnější. Nedávají se zde žádné velké dárky, rodiče udělají radost dětem k narozeninám i maličkostmi. Ale v lásce a náklonnosti se v rodině nešetří. Ve výchově sází Ladislav všechno na lásku, pravdivost a živý příklad. Děti svého otce velice milují a váží si ho. Cení si i jeho mnohostranných zájmů: rád muzicíruje, pečce výborné dorty a v Itálii si udělá kurs hodináře. Umí slavit svátky a dokáže děti kouzelně bavit celé hodiny. Se vším, co se mu dostane do ruky, se zabývá velmi důkladně.

Heslo – list Korintánům

Ve svém deníku napsal po jednom dni prožitém v důvěrném rodinném kruhu: *Dnes jsme byli opět všichni u svaté-*

ho přijímání, všechny děti... Večer přijel Lalo z Vídně. Pak jsem hrál s Aničkou čtyřručně Trubadúra od Verdiho. Seděli jsme pak všichni kolem mého stolu v pracovně. Rodinný život je tak příjemný. Jak je to smutné, když lidé hledají štěstí mimo a nehlédají ho tam, kde je mohou prožívat spolu s dětmi... Tak to stojí v listě Korintánům: teprve láska dělá život krásným. Konečně – Bůh je láska a každá ušlechtilá láska je odrazem Boží bytosti. Misl a já si často opakujeme heslo listu Korintským, a pak ví ona i já, co máme dělat. Velepíseň lásky z 1. listu Korintánům je pro manžele Batthyányovy obzvláště důležitá a je to současně Magna charta jejich manželství. Tato třináctá kapitola je natolik Ladislavovým každodenním chlebem, že nakonec toto místo nemusí vůbec číst, když o něm mluví. Všechny

Ladislav Batthyány se svou manželkou, hraběnkou Marií Terezií

oblasti svého života a svého okolí směšuje s těmito slovy svatého Pavla: *Ano, technika a pokrok jsou i vašim požehnáním; ale jen tehdy, když jsou v požehnaných rukou, protože ve světové válce jsme viděli, jak všechny moderní vynálezy slouží zabíjení... Jak krásný by byl pokrok vždy ve službách podle listu Korintským!*

Ladislav se pokouší žít i svůj život ve světle slov listu Korintským – *láska všechno snáší, i svou lékařskou činnost. Láska*

Ladislav a Marie Terezie se svými dětmi

je tak silně programem jeho života, že dal slovo „caritas“ vepsat do svého erbů.

Lékař chudých

Na svém statku v Kittsee zařídil Ladislav nemocnici. V každé místnosti visí kříž a obraz Matky Boží. Jeho vlastní specializací je léčba zraku. Ustavičně se ve svém oboru vzdělává a brzy se stává doma i v zahraničí váženým specialistou. Má zvláštní náklonnost k chudým pacientům. Existuje velký počet svědectví, především lidí chudých a bez prostředků, kteří by si vůbec nemohli dovolit lékařské vyšetření, jak je dr. Batthyány ošetřil bezplatně. Na svou často s úzkostí vyslovenou otázku, co jsou dlužní, dostávali odpověď: „*Pomodlete se za mě Otčenáš.*“

Jednoho dne jel Ladislav ve svém autě – tehdy nepatřilo k samozřejmostem, ale on měl již dříve své auto a vášnivě rád je sám opravoval – a spatřil na cestě děvče, které kráčelo s obvazem na oku nejistě vpřed. Ladislav zastavil, oslovil vlídně děvče a na cestě nemocné oko vyšetřil. Dívka mu vysvětlila, že její rodiče nemají peníze, aby mohla zajít k lékaři. Ihned jí dal větší sumu peněz a svou vizitku s výzvou, aby zítra vyhledala tohoto lékaře. Příští den přijela matka s dcerou na udanou adresu a dítě poznalo, že oním mužem na cestě byl dr. Batthyány. Dívka podstoupila operaci a po třech

týdnech mohla opustit nemocnici. Velkou sumu peněz však doktor nepřijal a řekl, aby jí dala své matce. *Život lékaře je bohatý na změny, ale je i těžký svým obsahem, neboť lékař nese kromě svého i utrpení druhých a musí snést více, než skutečně podstupuje, protože musí cítit i s možnými komplikacemi, které mohou nastoupit. A přece den bez pomoci bližním je pro lékaře tak prázdný! Před několika dny hrozná operace nádoru na jazyku, včera radostné rozbalení... O všech těchto radostech neví lidé ve fotelech při sherry vůbec nic. A přece bych neměnil; kdybych se tisíckrát narodil, tisíckrát bych řekl Bohu na nebesích: „Pane, učiň mě zase lékařem, ale abych pracoval pro Tebe a pro Tvoji slávu.“*

Jeden pacient se ptal pani Misl, která stála svému muži v nemocnici po boku jako asis-

tentka: *„Prosím vás, pan doktor mi řekl, že si mám do oka nakaapat kapky. Jak dlouho je mám v oku nechat?“*

Jiný pacient se ptal pani Batthyányové na honorář. Misl odpověděla, jak obyčejně odpovídá chudým pacientům: *„Pomodlete se Otčenáš.“ „Prosím,“ ptá se pacient, „musím se ho pomodlit hned?“*

Otevřené oči

Před operací se Ladislav s pacientem modlí o Boží požehnání. On sám vidí uzdravení jako Boží dar, sebe jen jako nástroj v Božích rukou. Při odchodu z nemocnice obdrží pacient obrázek s modlitbou, kterou Ladislav sám složil. Kromě toho obdrží pacient brožuru s titulem „Otevři oči a dívej se!“, která má lidem pomáhat v jejich náboženském životě. Neboť Ladislav ví, že dnes tak často citované rčení „Zdraví je nade vše“ není pravdivé. Nade vše je Bůh a tak to také formuluje stručně a výstižně ve svém deníku: *Ztráta Boha znamená ztrátu všeho.* Když se ho jedna sestra zeptala, proč se specializoval právě na léčbu zraku, odpověděl: *„Protože oko je zrcadlo duše, a když se mi s Boží pomocí podaří vrátit někomu světlo zraku, pak mohu obyčejně mít také vliv na jeho duši. Protože ti, kteří byli slepí, a opět vidí, jsou velmi vděční.“* Přitom nechce Ladislav ni-

koho v užším slova smyslu „obracet“. Přeje si, aby všichni byli přístupní Boží lásce, která je nutí, aby konali dobro. Předsudky jsou mu cizí. Chtěl by být pro všechny všim. Stará se o to, aby jeho židovští pacienti dostávali k jídlu svůj košer. Nejednou se židovští pacienti modlí za svého katolického lékaře: *Včera mi řekl jeden Žid, že první jeho cesta byla do synagogy, kde se za mě modlil. Stejně tak jsem slyšel, že jedina Židovka – ta s vybuchlou sovdou – se za mě v židovské sy-*

Ladislav Batthyány se svým nejstarším synem Odonem

nagoze dokonce veřejně modlila. Mám z toho velkou radost, protože láska k bližnímu spojuje všechny lidi a vede je k Bohu!

Ladislav pracuje neúnavně. Nával práce je nesmírný. Hodně se mluví o tom, že tento šlechetný doktor ošetřuje chudé zdarma. Nával v jeho čekárně je samozřejmě veliký. Jeho žena by ho chtěla šetřit a má radost, když nepřijde z ambulance bleďý. Časté jsou zápisy v deníku, jako je tento: *Operace čtyř šedých zákalů po sobě. Šedesát pacientů v ambulanci. Skutečně velká ambulance..., diagnóza, terapie a už následuje další případ.*

Přesto si zapsal: *Miluji své povolání. Nemocný mě učí stále více milovat Boha a já miluji Boha v nemocných. Nemocný pomáhá mně a já jemu! On se za mě modlí a zahrnuje mne a moji ro-*

Marie Terezie u lůžka svého těžce nemocného manžela

dinu milostmi. Nemocný ze mne dělá, díky Bohu, Šimona z Cyrény tím, že pomáhám nést Kristův kříž, kříž bližního skrze bliženskou lásku.

Jas nebe

Ano, můj Odon! Jak velice jsme se milovali! Tato slova v deníku platí jeho nejstaršímu synovi, který zemřel v 21 letech. Smrt nejmilovanějšího syna byla pro Ladislava těžkou zkouškou. Doprovázel svého Odonu jako lékař i jako otec v těžké nemoci a musel bezmocně přihlížet, jak se stav jeho syna stále více zhoršoval. *V nebi nahoře bude na nás myslet, dokud spojení s ním nebudeme věčně chválit Boha, myslíme na něho s radostí, že jsme měli syna, a s bolestí, že jsme ho ztratili.*

29. června 1926 ve věku 56 let zaznamenává Ladislav ve svém deníku: *Dnes ráno jsem třikrát kašlal krev. Má to být začátek rakoviny hrtanu?... Moje dobrá Misl byla velmi ustaraná. Všechno jsem svěřil do Boží vůle. On je můj Otec a všechno, co On dělá, je dobré. Zkušený lékař se ve své diagnóze nemýlí. Lékař a zřizovatel nemocnice se nakonec sám ocitne v nemocnici. 14 měsíců zde trpí Ladislav ve své nemoci. Svě dceři napsal ze sanatoria: *Nevím, jak dlouho mě dobrý Bůh nechá trpět. Dal mi v životě mnoho radostí, takže nyní, když je mi 60, mu musím děkovat i za těžké doby. Svě sestře řekl: „Jsem šťastný, že trpím. Trpím hrozně, ale miluji své utrpení a je mi útechou, že je snáším pro Krista.“* Jeden den před svou smrtí řekl svým příbuzným: *„Vyньте mě na balkon, abych se podíval na svět, jak dobrý je milý Pán Bůh!“**

Zemřel 22. ledna 1931. Jeho hrob se nachází ve františkánském kostele v Güssingu v rakouském Burgenlandu.

Podle knihy Josefa Dirnbecka, Geöffnete Augen (Otevřené oči), Františkánský klášter Güssing Z FeL 101/2003 přložil -lš-

Ratzinger, encyklika a tisk

Reakce německých sdělovacích prostředků na poslední encykliku Jana Pavla II. *Ecclesia de Eucharistia* byla velmi vzrušená a kritická. Encyklika totiž vyšla těsně před zahájením ekumenického srazu v Berlíně a obsahovala důvody pro jasný zákaz konat společnou Večeři Páně katolíkům a protestantům, kterou by byli pořadatelé rádi uskutečnili. V novinách se objevily titulky jako: „Papež znovu zakazuje katolíkům ekumenickou Večeři“, „Papež ostře odmítá reformy“, „Nikdy ke společnému stolu“, „Tak zničující jako encyklika o pilulkách“ (Myšleno *Humanae vitae*).

Tyto reakce přiměly kardinála Ratzingera, aby je uvedl na pravou míru. Z jeho článku pro *Die Tagespost* citujeme:

Kdo čte jenom titulky, jimiž německý tisk představil svým čtenářům eucharistickou encykliku, má dojem, že velká část encykliky se soustřeďuje na zákaz „společné Večeře“.

Když čteme samotné články, je věc již široce diferencována. Uznává se obecně, že papež vlastně jen opakoval již existující učení víry o Eucharistii a že se přece již předem vědělo o nemožnosti uspořádat společnou eucharistickou slavnost, že tedy papež nevydal žádné „nové zákazy“. Autoři článků se pokoušejí alespoň naznačit, v čem spočívá obtíž: **v učení o kněžství jakožto nezbytném předpokladu pro platnou eucharistickou slavnost, v otázce oběti a smyslu reálné přítomnosti Pána v Eucharistii.** Drastická řeč titulků o papeži jakožto „paličaté hlavě“ je pak poněkud zmírněna a více otevřena zamyšlení. **Především je třeba uznat, že vyjádření ze strany evangelické církve jsou férová a respektují katolické přesvědčení víry.**

Pokud jde o působení na veřejnost, ukazuje se ovšem, že titulky jsou určitá stále se opakující hesla, která sdělují vědomí někomu, kdo se představuje jako znalý věci, a tvoří tak základ k soudům, po kterých se člověk může cítit jako jistý a obeznámený s věcí. Proto se mi zdá potřebné podívat se blíže na některá tato hesla. To platí především o tvrzení o „zákazu společné Večeře“. Zakázal papež ze strnulosti něco, co mohl a měl dovolit?

Zde je třeba objasnit především otázku, **co je to vlastně víra.** Kdo nám může říct, v co my křesťané věříme, v co je nutné věřit, abychom se mohli nazývat křesťané nebo katolíci? Kdo o tom rozhoduje? Mnozí vidí rozhodnutí papežského a biskupského řádu podle čistě politického vzoru: zváží se a rozhodne, co je třeba udělat. Pak se katolická církev jeví jako poslední absolutistická monarchie, ve které papež nakonec sám provádí takové rozhodovací procesy, a pak se jeví přirozeně jako jedině rozumné taková závažná rozhodovací práva konečně demokratizovat, to znamená přenechat názoru většiny. Ale zde právě uvízneme, pokud jen trochu začneme přemýšlet. **Jaká náhodná většina mi může dnes překládat něco k věření, co by mi zítra jiná většina nezvrátila?** Ve víře se nejedná o nějaká opatření, o kterých můžeme a musíme sami rozhodovat, i když ani v politice nejde o pouhou zvůli, nýbrž musí i zde být rozhodující náhled, pokud nemá dojít k chybnému vývoji, který pak už nejde napravit. Zde však jde o víc. **Jde o základy, podle kterých bych mohl žít a umírat. Kdo o tom může rozhodovat? To ne-**

může dělat žádný člověk a žádné grémium. Víra spočívá na tom, co rozhodl Bůh, a jen na tom můžeme stavět. Proto Luther řekl: „Zde stojím já – a nemohu jinak“ – ne proto, že chtěl prosadit svou „paličatou hlavu“, ale protože se cítil vázán svým poznáním Božího slova.

Papež víru neprodukuje, on je strážcem poslušnosti a je tím, který musí v první řadě poslouchat. On musí jen s větší starostlivostí zjistit, co je katolická víra, a pak platí i pro něho – nemohu, nesmím jinak. On musí hlásat „vhod i nevhod“, co pečlivě zvážené otázky podle nauky a kázně katolické církve vynášejí na světlo. **Tato nauka a kázeň se zakládají na Bibli a jsou závazně stanoveny velkými ekumenickými koncily dvou tisíciletí křesťanských dějin.** Tím je vázán i papež a hlásá nám jen to, co sám přijal, tak jak to již Pavel řekl v listu Korintským: *Chci vám, bratři, vyložit radostnou zvěst, kterou jsem vám již hlásal... Vy jste ji přijali a jste v tom pevní, když se jí držíte přesně tak, jak jsem vám to kázal; jinak jste uvěřili nadarmo (1 Kor 15,1-3).* Pavel nevydává příkazy a zákazy, on „připomíná“ to, co on sám přijal a věrně předal dál. Přesně to je struktura encykliky. Papež „připomíná“ to, co on sám přijal a co není vydáno jeho volné dispozici.

Kristus zve – odkud to víme?

Jedna stále se vynořující formulace zní: „Ježíš zve“; to má být řečeno v takové souvislosti, jakožto Církev už nemůže sama vymezovat žádné hranice tam, kde tím, který zve, je sám Ježíš. Poněkud diferencovanější je vyjádření v „Prohlášení rady

evangelické církve v Německu (EKD) k ekumenickému srazu“. Tam stojí: „*Tim, který zve, je sám Kristus. Toto pozvání je důležitější než všechny konfesní rozdíly a pojetí úřadu. Z tohoto zorného úhlu jsou k evangelické Večeři pozváni všichni pokřtění, kteří podle řádu své vlastní církve jsou k Večeři připuštěni.*“ To má znamenat, že rozdíly v konfesích, které jsou nahlíženy jen jako rozdíly v „pojetí úřadu“, Krista nezajímají a že jsou respektovány rozdílné řády, podle kterých jednotlivé církve připouštějí k Večeři.

Pokládám to za svéráznou kombinaci, kterou nemohu přijmout. Kristus zve – odkud to víme? Kdo za to ručí? Může to říct jakékoliv společenství, anebo jen církve, které jsou jako takové legitimní? Je-li tomu tak, pak je vztah mezi zvoucím Kristem a společenstvím, ve kterém se chce darovat, nevyhnutelný. A k čemu nás zve? Přece ne k něčemu zcela nezávaznému a vůbec ne k něčemu ryze soukromému. Stejný chléb, který přijímáme, jak nás učí sv. Pavel, působí, že my sami jsme proměňováni do něho samého, že vrůstáme do nové existence s ním: stáváme se jedno tělo, jeho jedno tělo (srov. 1 Kor 6,17). Účast na „Večeři“ vychází z Církve a vede k tomu, že my jsme vtaveni do jednoho těla Boží církve. To je událost, která předpokládá připravenost ke spojení a která toto spojení působí. Jeden z nejstarších eucharistických textů, který máme k dispozici, první apologie mučedníka Justina († cca 165), vymezuje předpoklad, na který se takové pozvání váže: že dotyčný věří v pravdu a učení Krista; že se stal ve křtu novým člověkem; že žije tak, jak nám to předal Kristus. Zdánlivě velkorysá formule „Kristus zve“ přehrává podstatný vztah Večeře Páně, kterým se buduje Církev a který nelétá v oblacích. Přesně to je základní myšlenka encykliky *Ecclesia de Eucharistia*, na kterou je třeba se ještě blíže podívat.

Z 3000 programů na EKB (ekumenický Kirchentag Berlin) se ani jeden nevěnoval otázce ochrany nenarozeného života. Při EKB musely být odstraněny transparenty aktivistů, které upozorňovaly na nezbytnost ochrany nenarozených dětí, protože účastníci si stěžovali, že fotografie zobrazující potraty jsou příliš brutální! Mnoho lidí neví o brutalitě potratů vůbec nic, a když se o ni mohou dovědět, zavírají před ní oči. Potraty jsou téma, o kterém se evangelická církevní společenství příliš nezajímají, protože je pokládají za mravně dovolené. Ale netečnost není jen na evangelické straně. Organizace, které se zabývají ochranou života od prvopočátku až do přirozené smrti, si stěžují na obecný nezájem ze strany katolického německého episkopátu, ačkoliv někteří biskupové při nedělních promluvách šíří jasné stanovisko Svatého otce k této otázce. Vzácné výjimky jen potvrzují toto pravidlo.

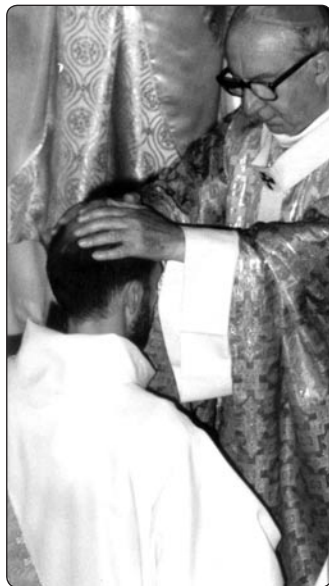
* * *

Téměř každý druhý Němec si přeje mít svatbu s církevním obřadem. Na Ano před oltářem trvá 57% žen a 39% mužů. 68% dotázaných chce mít pohřeb s církevním obřadem. Pravidelnou modlitbu před jídlem nebo před spaním dodržuje 25% Němců. O hlavních svátcích jich navštěvuje bohoslužby 52%.

* * *

Ateismus je kulturní forma autismu – chorobně sebestřednosti. Nacismus a komunismus se systematicky pokoušely nahradit náboženství. Humanismus je pojem typu houba, která do sebe pojme celé evropské kulturní dějiny. Lidská důstojnost a lidská práva vstoupila do Evropy teprve s evangeliem. Křesťanství přináší největší sociální angažovanost a největší ochotu k dobročinnosti. To jsou poznatky evangelického teologa Erharda Neuberta, které vyslovil na EKB.

Konečně nikoliv nedůležité je jméno, jímž je všechno toto dění pojmenováno. Veřejná diskuse si присvojila výlučně evangelickou terminologii a mluví prakticky běžně o Večeři; jen ojedinele se vynoří dnes v katolické církvi ústřední název Eucharistie. Brožura „Orientační pomoc – Večeře“, která se objevila počátkem roku z pověře-

ni Rady EKD, se na 14. straně zabývá terminologickou otázkou. Hovoří se tam o třech názvech pro svátost: Večeře Páně, Večeře, Eucharistie. Slovo Večeře Páně je vzato ze samotného Písma (1 Kor 11,20) a používá se v „dokumentech ekumenického dialogu“. Luther z termínu „Večeře Páně“ vytvořil výraz „Večeře“, přičemž vychází z data ustavující hostiny, která měla své místo v předvečer Pánova utrpení. O termínu „Eucharistie“ říká brožura: Tento výraz byl přijat již v prvních křesťanských obcích a znamená „dikůvzdání“. Toto slovo prý tedy vyjadřuje jen jeden, i když důležitý aspekt liturgie slavení Večeře.

Proč je termín „Večeře Páně“ špatně chápán

To vyžaduje doplňující vysvětlení. Řecké slovo „eucharistia“ je u prvních křesťanů překladem hebrejského termínu „berakha“ a tím se rozumí velká modlitba žehnání, kterou při paschální večeři pro-

nášel pán domu. „Berakha“ znamená současně požehnáni, chválu a dík. Prvotní Církev viděla v Pánem pronesené „berakha“ spolu s prvky chleba a vína konstruktivní základ pro Ježíšovo ustanovení svátosti a chápala tuto modlitbu jako podstatnou část toho, co se mělo opakovat na jeho památku. V „berakha“ – Eucharistii viděla Kristovu proměňující modlitbu, při které se chléb a víno proměňuje v jeho přítomné tělo a krev a on se takto daruje. V recitaci „berakha“ vidí Církev kontinuitu s modlitbou Izraele, která se nyní stala křesťanskou bohoslužbou. Křesťanské obce záhy přestaly nazývat tuto svátost „Večeře Páně“, protože tento výraz svou souvislostí s hostinou sloužící k nasycení mohl vést ke špatnému chápání svátosti. Slovo „Večeře“ nebylo používáno, protože nyní to bylo Ježíšovo zmrtvýchvstání a tím nedělní jitro, které se stalo nejvlastnější hodinou pro křesťanskou bohoslužbu. (...) V Eucharistii proměněná „berakha“ se na Východě jmenuje anafora, na Západě eucharistická modlitba (dnes 1. kánon), která zahrnuje požehnáni, dík a chválu a stala se středem katolické bohoslužby. Luther tento vztah neuznal a zůstal jen u základních slov, která tak byla zbavena svého původního kontextu.

Brožura EKD označuje za nezbytné pro liturgii „vstupní slova, modlitbu Otce náš, rozdávání částic a dikůvzdání“. Prastarý křesťanský střed liturgie, barakha, bohužel nepřijímá a tím schází vstupním slovům jejich podstatná souvislost. Z toho je zjevné, kde je zásadní problém. To, že Luther v návaznosti na „Večeři Páně“ vytvořil „Večeři“, vyjadřuje jeho vůli vrátit se „pouze k Písmu“ a rozhodně se odvrátit od tradice, zatímco pro katolickou církev a pro východní církve patří k podstatě definitivní proměna Ježíšova daru v Církev a ve svátost. Ta musela být osvobozena od původ-

ni židovské velikonoční večeře a nová vnitřní souvislost s vírou a prosbou Izraele se váže především na kněžskou modlitbu Ježíšovou. Teprve v rodící se Církvi mohla tato svátost dostat svou definitivní podobu. Tak jako ve formulaci „Kristus zve“, jeví se i zde otázka o vztahu Krista a Církve, o vztahu Bible a Církve jako zásadní: tato otázka spočívá v podstatě v rozlišném pojmenování.

Martin Luther

Sporný pojem „otázka úřadu“

Další heslo, které se zde vynořuje, je „otázka úřadu“. To, co nás rozděluje, je prý „otázka úřadu“. Podle mne to není věcné vymezení problému. „Úřad“ zní byrokraticky, čistě organizačně, spadá tedy do oblasti sociologie a nikoliv víry. Ale právě o to jde. Jsou „úřady“ v Církvi jen vnější organizační nutnosti, bez kterých se žádné společenství nemůže obejít, nebo mají co do činění s věcí víry? Je víra jen ryze vnitřní záležitostí, nebo je pro ni podstatná i společenská forma, přinejmenším v jejich základních prvcích? **Tato diskutabilní věc by byla zřetelnější, kdybychom se neptali po „úřadu“, nýbrž po účasti Církve na Kristově kněžství. Protože právě o to jde. Je „úřad“ funkcí, nebo patří k „svátosti“, k svátostné podstatě Církve?**

Brožura EKD se našťastí k této otázce vyjadřuje jednoznačně: „Podle evangelického chápání není ordinace na funkci faráře svěcením, které uděluje zvláštní schopnost ve vztahu k Večeři a jejím složkám. Každý křesťan může vést tuto slavnost a pronášet uvádějící slova...“ „Úřad“ je tu tedy věcí dobrého pořádku, nikoliv však svátostí. Pro katolickou církev a církve Východu je tomu přesně naopak. „**Úřad „ve službě řádu“ není součástí vnějšího pořádku, nýbrž sám patří ke svátosti, je svátostí. Jen mocí zvláštního nového uschopení může člověk vystupovat jako Kristovo Já a říkat: „Toto je moje tělo, toto je moje krev.“** Na

kněžském úřadu jakožto na svátosti závisí, že Církev není pouhou vnější institucí, aby nějakým způsobem společensky organizovala víru, nýbrž je ve svém jádru „Kristovým tělem“, tedy sama je svátostí. **Vtělení Božího Syna v Ježíši Kristu v sobě zahrnuje, že víra je opět vtělená v tom smyslu, že má jedno „tělo, Církev, které je Kristovým tělem, a v Eucharistii se stává společenstvím. Podstatnou otázkou je tedy vztah mezi vírou a institucí.**

Pro katolické a pravoslavné pojetí je jasné, že sama Církev patří k víře a není pouze něco ryze vnějšího. Proto musí také nejzákladnější institucionální prvek Církve, totiž kněžský úřad sám, být něco více než jen funkce, musí být svátostí.

Tím jsme se dostali k poslednímu heslu, které se vynořilo v souvislosti s poslední encyklikou. Zatímco encyklika nahlíží podle jednoznačné tradice církvi Východu i Západu a církevních Otců na svátost svěcení kněžstva jako na nezbytnou podmínku pro platné slavení Eucharistie, říká Prohlášení EKD o encyklice: „Písmo svaté neobsahuje žádné důvody,

kteří by vázaly platnost Večeře na kněžské svěcení a na apoštolskou posloupnost.“ Nakolik Písmo uvádí či neuvádí „důvody“, bylo by možno diskutovat. Ale zde se projevuje hlubší a stejně zásadní problém, který se objevil již při heslu „Kristus zve“, při otázce po jménu svátosti (Večeře, Večeře Páně, Eucharistie) a který jsem potkali při problému svátostného charakteru „úřadu“ – otázka onoho „Sola Scriptura“ – jen pouhé Písmo.

Mohli bychom si připomenout v této souvislosti, že **Církev svou definitivní podobu (stala se „katolickou“) získala třemi rozhodnutími již ve druhém století: vytvořením novozákonního kánonu Písma, apoštolskou posloupností (svátost svěcení) a definicí symbolu víry (Credo jako střed Písma a víry).** Kánon, seznam knih Písma, je zásadním rozhodnutím. Bez předpokladu apoštolské posloupnosti a bez hermeneutické předlohy symbolů by jako takový nemohl existovat. **Kánon, apoštolská posloupnost a pravidlo víry tvoří nerozdělitelný celek.** Kdo se odvolává na Písmo a přitom pomíjí nebo popírá apoštolskou posloupnost, volá do neurčeného prázdna. **Bez apoštolské posloupnosti není „Písem“.** Anebo existuje také jednodušší základní otázka: jen Písmo – ale co to je?

O „ekumenické době ledové“ nemůže být řeči

Znamená to, že rozhodování o smyslu Písma, o tom, co učí nebo neučí, leží na učencích, na profesionálních vykla-

dačích Písma? Oni jsou poslední a jediná instance? Jestli ano, pak jsme vyhnáni do pralesa hypotéz. To dnes musí vidět každý. Nebo je ještě jiná instance pro výklad? Tak se dostáváme zpět k otázce „úřadu“, k hlubší otázce o plné moci Církve a k jejímu svátostnému charakteru a o tom bychom měli spolu otevřeně a ohleduplně hovořit.

Co to znamená pro ekumenismus? Znamená to „ledovou dobu ekumenismu“? Takový výraz pokládám za krajně nepřiměřený a nevěcný. Takovými hesly se totiž nastoluje ryze politické chápání ekumenismu a víry, při kterém se vyjednává tak, jako se vyjednávají politické kompromisy. Toto používání politického modelu na věci víry dosahuje svého vrcholu, když některé zásadní články, které zcela zřejmě nemají vůbec na mysli víru a jejichž autoři nemají žádný vztah ani k Eucharistii, ani k Večeři, natož k Církvi nebo církvim, naléhavě vyhlašují, co tyto církve mají dělat. Ekumenismus se podřizuje politickým pravidlům a požaduje se jakýsi druh jednotné církve jako výsledek korektního politického chování. Pro taková komanda nemohou mít věřící pochopení, ať už patří k jakékoliv církvi.

Jednotlivá vyznání mohou a musí vést spolu čestný a věcný dialog a navzájem se korigovat, zbavovat se jednostrannosti, učit se ze svědectví o tom, co je původní a v čem mohou být navzájem podobnější, bližší, otevřenější. Musí navzájem posilovat horlivost pro evangelium. Mají spolu dělat to, co spolu dělat mohou, a není toho málo. Mají ve světě, který žije, pokud jde o Boha, v temnotách, být živým svědectvím o živém Bohu, který se nám zjevil v Kristu. Mají se angažovat pro spravedlnost a ve službách lásky a vzájemně se podporovat a především, musí se milovat a přijímat. **Ale to ostatní smíme a musíme v důvěře přenechat Bohu.**

Překlad -lš-

HOLANDSKÉ PROTESTNÍ „HNUTÍ 8. KVĚTNA“ KONČÍ

Životní cyklus „Hnutí 8. května“ končí. Bylo to hnutí jedné generace, která zestárla. Prohlásil to předseda této skupiny Henk Baars.

Hnutí vzniklo 8. května 1985 na protest proti příjezdu papeže do Holandska. Proti jeho návštěvě tehdy protestovalo v Haagu na 10 000 katolíků. Konalo pak každoročně setkání, kterého se původně účastnilo 12 000 katolíků, ale tento počet klesl na 4000.

Kath-net

Od srdce k srdci

P. Arrupe, který byl 1965-1981 generálním představeným jezuitů, prožil ve svém životě působivá setkání. To, co může vyprávět, má obojí: všednost i jedinečnost. Setkání, o kterých vypráví, jsou setkání od srdce k srdci a v hloubce každého setkání září Pán, jediný skutečný průvodce, který sám u nás zůstává v nejhlubší samotě.

Před několika lety jsem navštívil naši provincii na jihu Ameriky. S určitými rozpaky mě pozvali do jednoho předměstí, tzv. favely, abych tam sloužil mši svatou. Řekli mi, že je to nejchudší čtvrť v celém kraji. Žije tam asi 100 000 lidí ve špíně a v blátě, protože tato chudá čtvrť leží v dolině, která je při každém větším dešti zaplavena. Ihned jsem přijal toto pozvání, protože jsem věděl: když navštívíme chudé, učíme se vždy mnohemu. Mše se konala v jakémsi baráku, který byl sestaven z nejruznějších materiálů a na všechny strany byl otevřený. Protože tu nebyly žádné dveře, procházeli se tu psi a kočky.

Mše začala. Písňě doprovázel kytarista, který nebyl žádný virtuóz. Ale výsledek byl vynikající. Vzpomínám si na následující slova: milovat znamená darovat

sám sebe, zapomenout na sebe a hledat to, co druhého udělá šťastným.

Jak krásné je žít pro lásku!

Jak velké je, když můžeme dávat! Dávat štěstí a radost, dávat sám sebe, to je láska. Když druhého miluješ jako sám sebe a pro druhého se vydáváš, uvidíš: nebude egoismu, který bys nepřemohl.

Jak krásné je žít pro lásku!

Zatímco tento zpěv zněl za mnou, stáhlo se mi hrdlo. Musel jsem se namáhat, abych pokračoval ve mši. Lidé, kteří sami nic neměli, byli ochotni se rozdávat, sdílet radost a štěstí! Když jsem při proměňování pozvedl hostii, cítil jsem v hlubokém mlčení radost z Pána, který přebývá u svých miláčků. Tak to přece Ježíš řekl: *Poslal mě ohlásit chudým radostnou zvěst (Lk 4,18). Blahoslavení chudí duchem (Mt 5,3).*

Když jsem rozdával svate přijímání, viděl jsem na lesklých, tvrdých a opálených tvářích teci slzy jako perly. Tito lidé se potkali s Ježíšem, svojí jedinou útěchou. Moje ruce se chvěly.

Měl jsem kázání ve formě dialogu. Řekli mi věci, které při slavnostních promluvách neuslyšíme. Jedna starší žena se mě zeptala: „Vy jste nadřizený těch kněží, nebo ne? Nuže, Seňore, tisíckrát vám děkuji. Protože tito jezuitští kněží nám dali to, co jsme nejvíce postrádali a nejvíce potřebovali: totiž mši svatou.“

Jeden mladý muž vyznal přede všemi: „Otče, musíte vědět toto: My jsme velice vděční za to,

že tito kněží nás naučili milovat nepřátele. Před týdnem jsem si připravil nůž, abych zabil jednoho kamaráda. Ale když jsem slyšel, co kněz četl v evangeliu, šel jsem koupit zmrzlinu a dal jsem ji svému nepříteli.“

Na konec mi řekl jeden velký chlapík, jehož divoký pohled mohl nahánět hrůzu: „Pojďte se mnou do mého domu. Musím vám něco dát.“ Byl jsem nerozhodný, zda mám pozvání přijmout, nebo ne. Ale doprovázející kněz mi řekl: „Jen s ním běžte. To jsou opravdu dobří lidé.“ Šel jsem s ním do jeho „domu“, napolo rozpadlé chýše. Posadil mě na vratké křeslo. Mohl jsem se z toho místa dívat na západ slunce. Ten obr mi řekl: „Podívejte se, jak je to krásné!“ Několik minut jsme mlčeli. Slunce zapadlo. Pak muž opět začal: „Nevěděl jsem, jak bych vám měl poděkovat za všechno, co jste pro nás udělali. Nemůžu vám nic dát. Ale myslel jsem si, že tenhle západ slunce by vám udělal radost. Že jste měl radost? Dobrý večer!“ A podal mi svou ruku.

-FeL 101-
překlad -lš-

První celostátní sjezd katolíků ČSR v roce 1935

Druhou nejvýznamnější nebo nejpamátelnější událostí v životě katolíků za první republiky byl vedle svatováclavského milénia nesporně první celostátní sjezd katolíků v ČSR v červnu 1935 v Praze. Konal se již za napjaté mezinárodní situace po nastoupení Adolfa Hitlera a navíc po volebním vítězství Henleinovy strany v parlamentních volbách v květnu 1935. Proto měl být nejen posilou katolicismu, ale i povzbuzením pro spolupráci všech národů a národností ČSR v křesťanském duchu.

Výkonným předsedou sjezdu byl mladý průmyslník a pražský politik lidové strany, papežský komoří Jan Jirí Rückl (1900-

1938). Význam sjezdu podtrhlo i jmenování papežského legáta na sjezd. Stal se jím pařížský arcibiskup Jean kardinál Verdier (1864-1940), což bylo chápáno jako výraz sympatií Vatikánu k československo-francouzskému spolenectví. Význam sjezdu podtrhli svou přítomností polští a rakouští primasové, kardinál Augustin Hlond a Theodor Innitzer. Téměř půl milionu věřících se po několik dní zúčastňovalo sjezdu v chrámu sv. Víta a večerní eucharistické pobožnosti na Václavském náměstí. Vyvrcholením sjezdu byla pontifikální mše sv., konaná na strahovském stadionu, při níž bylo vyznání víry recitováno ve všech řečech ná-

rodů žijících v Československé republice. Duchovních a kulturních programů, pořádaných v samostatných národnostních sekcích, se účastnila většina přítomných i hostů. Význam sjezdu ocenil i papež Pius XI. jmenováním arcibiskupa Kašpara kardinálem. V r. 1935 také jmenoval Svatý otec nového nuncia v Praze, stal se jím Saverio Ritter (1884-1951), velký přítel Československa. Vedle především duchovního významu měl sjezd i velký psychologický a politický význam. Katolická církev v Československu ukázala, že se vzpamatovala z poválečného schizmatu a že je nutné s ní počítat jako s důležitou morální autoritou.

Na základě rozhodnutí biskupské konference byl o tomto sjezdu zpracován a vydán bohatě ilustrovaný obrazový památník s doprovodným textem. Jeho smyslem bylo veřejně osvědčit nesmírnou vděčnost episkopátu, svolavatele a pořadatele sjezdu, i všech našich katolíků vůči Božské prozřetelnosti, která tak pronikavým zdarem velkolepého sjezdu vlila do srdcí věřících posilu, důvěru a sebevědomí. Manifestační ráz sjezdu byl zcela splněn. Před očima celého světa sjezd podal důkaz o síle a vyspělosti katolicismu v Československé republice. Mimořádný zdar sjezdu ukázal, že sjezd nebyl jen dílem nás, lidí, ale dílem Božím.

*Slavnostní Václavské náměstí
v době prvního celostátního sjezdu
katolíků ČSR v červnu 1934*

*Papežský legát, pařížský
arcibiskup Jean kardinál
Verdiér (1864-1940)*

Sjezd sledoval jediný cíl: duchovní obnovou nitra každého jednotlivce přispět k obnově náboženského života v československém státě. Chtěl vyburcovat svědomí lhotejných a vlažných katolíků a dát jim podnět k novému duchovnímu životu. Sjezd však mohl být jen začátkem velkého díla, jež si vyžádá mnoho a mnoho let práce a usilovné činnosti. Sjezd i připomínka na něj měl být i posilou pro ty, kdož malomyslněli.

Papež Pius XI. jmenoval svým zvláštním legátem na I. celostátním sjezdu katolíků ČSR pařížského arcibiskupa kardinála Verdiéra. Ten přijel do Prahy 26. června 1935. Na Wilsonově nádraží byl slavnostně uvítán i se svým doprovodem, načež, doprovázen brigádním generálem Kloudou, provedl přehlídku čestné roty 33. pěšího pluku. Za vládu ČSR pozdravil papežského legáta ministr Msgre. Dr. Jan Šrámek. Pražský arcibiskup Dr. Karel Kašpar pronesl jménem kléru a věřícího lidu uvítací řeč a poté již promluvil výkonný předseda katolického sjezdu Dr. J. J. Rückl. Kardinál poděkoval za přijetí a ještě před nádražím udělil papežské požehnání shromážděnému obecenstvu. Předtím ještě tři žačky uvítaly vzácného hosta česky, francouzsky a německy a podaly mu kytici růží. Potom už slavnostní průvod papežského legáta pokračoval v cestě ulicemi Prahy. Duhovenstvo, orelské řady, bílé družičky s květinami, granátníci Národní gardy, měšťané i venkované v krojích zaplnili ulice od Wilsonova nádraží a rostly dále po cestě průvodu.

Po pěti stoletích uvítala Praha opět papežského legáta. Při vystoupení z vlaku vyšel kardinálu legátovi vstříc nejprve předseda vlády Jan Malypetr, pozdravil jej jménem prezidenta republiky a představil přítomné členy vlády – ministry Dr. Be-

neše, Ing. Dostálka, Dr. Hodžu, Dr. Černého, Dr. Krémáře, Machníka a Dr. Krochtu. Po vyslechnutí československé i vatikánské hymny a přehlídky čestné roty se kardinál legát odebral

do nádražního salonu. Za přítomnosti představitelů čs. duchovního a veřejného života pozdravil vzácného hosta latinsky olomoucký arcibiskup Dr. L. Prečan a francouzsky

Dr. J. J. Rückl. Kardinál Verdiér vřele poděkoval.

Zvony pražských chrámů se rozezvučely, když kardinál s ministerským předsedou nasedli do auta s papežskou vlajkou. V průvodu zahájeném čestnou setninou jízdy za neutuchajících ovací obecenstva projížděl legát s doprovodem přeplněnými pražskými ulicemi směrem na Hradčanské náměstí. Tam byl spolu s ministerským předsedou Malypetrem hned po uvítacím projevu arcibiskupa Prečana, předsedy katolického sjezdu, uveden do arcibiskupského paláce a arcibiskupských komnat.

Příštího dne 27. června odjel kardinál Verdiér s doprovodem zvláštním vlakem do Lán, kam byl pozván prezidentem Masarykem. Jménem prezidenta Masaryka jej doprovázel z nádraží v kočáře do Lán vyslanec Jan Masaryk. U prezidenta čekal již také ministr zahraničí Dr. Beneš a další diplomaté. Kardinál legát přinesl prezidentu pozdrav Svatého otce Pia XI., za který prezident Masaryk vřele poděkoval. Téhož dne odpoledne navštívil papežský legát v Černínském paláci ministra zahraničí Dr. Ed. Beneše. Mezitím přijal kard. Verdiér v arcibiskupském paláci též zástupce tisku a odpovídal na četné dotazy novinářů.

Před líčením zahájení a průběhu sjezdu je nutno se zmínit o přípravě sjezdu. Biskupská konference se rozhodla tento sjezd uskutečnit na návrh litoměřického biskupa Dr. Grosse a po předchozích mnoha hlasích volajících po uspořádání takového sjezdu. Olomoucký arcibiskup Dr. Leopold Prečan předložil r. 1932 podrobný návrh sjezdu, který byl celým episkopátem přijat. Stálý výbor, ustanovený pro sjezdy katolíků ČSR pod výkonným předsednictvím Dr. J. J. Rückla, připravil celou organizační a ideovou základnu sjezdu i s detaily. Datum I. celostátního sjezdu

**ZAVÁDĚJÍCÍ HESLO „SMÍŘENÁ RŮZNOST“ -
TEOLOGICKÉ PŘEMETY, PŘI KTERÝCH VSTÁVAJÍ
VLASY NA HLAVĚ**

Ekumenismus je příliš důležité a citlivé pole, než aby bylo možno ho přenechat volným, třeba dobře míněným iniciativám. Existuje nebezpečí, že to, čeho bylo s velkou námahou dosaženo, bude poškozeno díky omezenosti teologické kompetence. V žádném případě neslouží jednotě Církve, když je narušována jednota s nástupcem Petrovým nebo nástupci apoštolů. Případy, které se staly v Berlíně, představují nejen trestné činy zakázaného „communicatio in sacris“, ale pokud jde o veřejná prohlášení Hasenhüttla a Krolla také o popření základních pravd víry. Nikdo si nesmí namalovat, že lze dosáhnout jednoty na základě kompromisů v otázkách pravd víry. „Smířená různost“ mezi navzájem protichůdnými naukami není myslitelná. Smíření má spíše své místo mezi osobami. Mezi katolíky a protestanty musí však existovat smíření a přátelství. Tak se vyjádřil apoštolských nunciů arcibiskup Giovanni Lajolo v rozhovoru pro *Die Tagespost*.

V podobném smyslu se vyjádřil i kardinál Lehman, který hovoří v této svislosti o teologických přemetech, při kterých vstávají vlasy na hlavě.

Kath-net

katolíků ČSR bylo stanoveno na 27.-30. června 1935. Stálý výbor již rok předtím zahájil přípravné práce v 6 pomocných národnostních výborech a zorganizoval sjezdové sekretariáty a kanceláře. Ubytovací výbor zajišťoval přístřeší a slavníky pro desetitisíce účastníků ve školách, tělocvičnách a ve výstavních halách.

Před zahájením sjezdu na Václavském náměstí vyrostla za několik dní vysoká a štíhlá stavba světelného kříže s oltářem v popředí. Na Strahovském stadionu dokončovali úpravu pontifikálního oltáře smělé konstrukce a originálního pojetí. J. Molzer z Kutné Hory věnoval sjezdu obrovské varhany se 120 rejstříky a 802 píšťalami délky až 3m, které byly postaveny na stadionu. Generálním tajemníkem sjezdu a šéfem sjezdové administrativy byl ustanoven Josef Papica, nejvěrnější a neúnávný spolupracovník výkonného předsedy Rückla. Národnostní sekce měly své vlastní přípravné výbory s generálním sekretariátem, a to českým, slovenským, rusínským, německým, maďarským a polským.

Svatovítský vechrám byl již celé odpoledne před zahájením cílem věřících všech zemí a národností naší republiky. Katedrála nestačila pojmut všechny, ať přicházeli jednotlivě nebo v hloučcích. O 6. hodině večer kardinál legát vyjíždí z arcibiskupského paláce v barokním zlatém kočáře, taženém trojspřežím vrátníků. Projíždí špalíry vojska, orlů, ozbrojených jednot, spolků a pestrým zástupem občanů bouřlivě pozdravován. U vchodu do chrámu sv. Víta jej vítá arcibiskup pražský Dr. K. Kašpar. Na svatovítském kůru pějí bohoslovci semináře Ecce sacerdos magnus (Ejhle velekněz Páně) a kardinál legát vstupuje do katedrály.

(Dokončení příště)

Kristus - naděje Evropy

Z listu Svatého otce Jana Pavla II. kardinálu Schönbornovi
k zahajovacím nešporám Středoevropských katolických dnů 10. 6. 2003

Kristus - naděje Evropy. Pod tímto programovým heslem se dnes lidé z celého Rakouska, ale také delegace z Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Polska, Slovenska, Slovinska, Česka a Maďarska shromáždili v starobylém vídeňském dómu svatého Štěpána. To je dnes dobrý začátek Středoevropských katolických dnů, které mají pomoci mnoha křesťanům, aby v síle naší svaté víry společně vykročili na cestu k budoucnosti, trpělivě spolupůsobili při léčení ran, které zasadilo neblahé rozdělení našeho kontinentu, a tak činně spolupracovali na velkém společném domě Evropy.

Na počátku svého pontifikátu před takřka 25 lety jsem k věřícím na náměstí Svatého Petra zvolal: „Otevřete brány Kristu!“ Dnes bych chtěl Vám, kteří jste shromážděni ve Vídni, v tomto historicky, kulturně a v neposlední řadě nábožensky tak významném městě v srdci Evropy, položit toto slovo ještě jednou na srdce. Myšlenka na Krista nám dává důvěru a naději zvláště při pohledu na budoucnost Evropy. Chce-li být Evropa místem smíření lidí a národů, které se setkávají ve vzájemné hluboké úctě a trvalém přátelství, musí tento kontinent oživovat Kristus! Lidé, kteří nesou jeho jméno, utvářeli již po dva tisíce let život a bohatou kulturu tohoto světadilu. Křesťané se chtějí i dnes a v budoucnosti dát k dispozici při výstavbě evropské společnosti. Sílu k tomu přijímají z poselství evangelia, které obsahuje a vyzvedává trvalé hodnoty, které mají základní význam pro společenský život. Společná cesta do budoucnosti bude tím schůdnější, čím více lidí v Evropě si uvědomí své křesťanské kořeny a odvodí z nich měřítko pro své společenské a politické jednání.

Je nezbytné, aby Evropa znovu nabyla svou křesťanskou identitu a žila podle ní. Teprve pak bude moci zprostředkovat světu ty hodnoty, na kterých spočívá mír mezi národy, sociální spravedlnost a mezinárodní solidarita.

V současné situaci v Evropě musí proto křesťané neúnávně a odvážně hovořit o evangelii naděje, které nám Církev předkládá jasné a čisté. V úsilí, aby se proti existujícímu odmítání přiznalo ve veřejném životě náležité místo křesťanské víře, je sám Pán naší největší nadějí. Jeho slovo nás vede, ve svatých svátostech se s ním stále znovu setkáváme. V síle shůry jsme připraveni dát náležitou odpověď každému, kdo se ptá po naději, která nás naplňuje (srov. 1 Petr 3,15). Vy všichni, bratři a sestry, jste povoláni, abyste podle svého stavu spolupracovali na tomto velkém úkolu, který Církev přijímá v Evropě na počátku nového tisíciletí: hlásat evangelium naděje, slavit je a sloužit mu. Abych posílil vaše pastýře a vás všechny pro toto důležité poslání, vydám brzy ve vlastním listu svědectví naděje, kterou křesťané znamenají pro Evropu.

Milí bratři a sestry! Středoevropské katolické dny vás zvou, abyste se společně vydali na „cestu smíření“ k velkým svatyním a poutním místům ve své vlasti. Tak se navzájem posilujete ve víře a vydávejte svědectví o Kristu, naší pravé naději, která nikdy nezklame. Tak budete schopni společně s lidmi dobré vůle budovat novou Evropu. Důvěřujte přitom slovu Marie, Ježíšovy Matky: *Cokoliv vám řekne, učinite* (Jan 2,5). Neboť kdo se dá vést Kristem, klade nosný základ pro společnost, ve které pravda, spravedlnost, svoboda a mír nejsou žádná cizí slova. Rád vás povzbuzuji, abyste spolu nastoupili namáhavou cestu spolupráce a vzájemnosti, která vás příští rok zavede na „pouť národů“ do Mariazell. Kéž blahoslavená Panna Maria, „Magna Mater Austriae, Magna Domina Hungarorum, Alma mater Gentium Slavorum“, je nám všem dobrotivou přímlovkyní u Božího trůnu a jistou vůdkyní k Ježíši Kristu, naší naději! Jdu v duchu s vámi na této pouti a uděluji vám všem ze srdce své apoštolské požehnání.

Překlad -lš-

Dne 12. července 2003 by se dožil 110 roků ThDr. Stanislav Zela (12. července 1893 -6. prosince 1969), světící biskup olomoucký (od 14. září 1941 - 6. prosince 1969), rodák z Horních Nětčic na Záhoří, vězeň obou totalitních režimů. Biskupská mše sv. bude za něj obětována v neděli 13. července 2003 v 10.00 hodin v chrámu Páně Nanebevzetí Panny Marie v Soběchlebích, děkanství Hranice na Moravě. Vzpomíná rodina a rodné Záhoří.

Srdečně Vás zveme na pouť k Panně Marii Karmelské do Kostelního Vydří

Malá pouť – neděle 13. července – mše sv. v 8.00 a v 10.00 hod. ● Kněžská pouť – středa 16. července – mše sv. v 8.00 hod., v 10.00 hod. mše sv. s otcem biskupem Vojtěchem Cikrlem ● Velká pouť – sobota 19. července – mše sv. v 19.00 hod. následuje celonoční tichá adorace, neděle 20. července – mše sv. v 7.00, 8.00, 9.30, a v 11.00 hod.; ve 14.30 hod. svátostné požehnání.

bratři karmelitáni z Kostelního Vydří

Děti musejí vidět rodiče, jak se modlí

O podstatných aspektech výchovy k víře

Na rodičích a s rodiči prožívají děti první a rozhodující zkušenosti. S nimi mohou prožít, zda Bůh hraje v lidském životě roli, nebo ne.

Jak už říká slovo výchova, znamená to uvést dítě do nového vztahu a vazby. První výchova, která se týká dítěte, je utvoření jeho vztahu k matce a skrze matku k otci. Pak jsou rodiče spolu pro své dítě tlumočníky bytí. Za rodiči stojí celé bytí, svět s jeho mnohoznačností. Ze světa rodičů přechází na dítě to, co rodiče dítěti zanechávají. Oni jsou nejdříve jedinými tlumočníky této skutečnosti.

První vztahy a vazby si zachovávají u dítěte po celý život svůj základní význam. Když rodiče zanedbají uvést dítě do nejpodstatnějšího vztahu, jaký vůbec existuje, totiž do vztahu k Bohu, zůstane dítě po celý život sirotkem.

V současné evropské společnosti nemůže již dítě najít vztah k Bohu na veřejnosti, v mateřské školce nebo ve škole. Dítě je proto zcela odkázáno na rodiče, protože právě oni je uvedou do podstatného vztahu, vztahu k Bohu.

Když rodiče vystoupí ze zorného pole svých dětí, nejspíše jejich smrtí, jsou děti odkázány do stavu sirotků. I dospělý člověk však potřebuje vždy svého otce, totiž Boha Otce, a potřebuje také matku, matku Církve, jejíž ideál vidí v Matce Boží Panně Marii.

Spojovací vazba dítěte na Boha se uskutečňuje ve třech fázích:

* Nejdříve skrze každodenní modlitbu. Tou zapojujeme dítě do tajemství živého osobního Boha. Modlitba je každodenní vážný projev naší víry, to znamená, že bereme Boha tak vážně, jak vážně bereme svou každodenní modlitbu. Dítě ihned vyčítá, zda je Bůh pro nás důleži-

tým partnerem rozhovoru, anebo je to pro nás jen konvenční postavou.

Když apoštolové viděli Krista, jak se modlí, naléhavě ho prosili: *Pane, nauč nás modlit se!* (Lk 11,1) Když děti vidí své rodiče, jak se modlí, měly by vyslovit stejnou prosbu: maminko, tatínku, naučte mě modlit se! Nezapomínejme, pracující ruka pohne nanejvýš strojem, modlící se ruka však hýbá Božím Srdcem, tím hýbá celým světem.

V životopisu Arnolda Jansena, zakladatele steylerských misionářů, se vypráví zajímavá epizoda. Světec přijel na dovolenou do rodného domu, který mezitím převzal mladší bratr. Ten byl povoláním kameník. Arnold Janssen pozoroval mladšího bratra, jak klečí u hromady kamení a kladivem rozbíjí kamen za kamenem.

Tu řekl starší bratr mladšímu: „Jene, tak rychle, jak ty otevíráš svým kladivem kameny, chtěl bych svým slovem otevřít lidská srdce.“ Nato mu mladší bratr se smíchem odpověděl: „Arnolde, ty asi málo pracuješ na kolech!“

To, co přeji ze srdce našim dětem, je, aby měly rodiče, kteří pracují nejen rukama, ale také na kolenou. Berme Boha tak vážně jako svou každodenní modlitbu. Berme starosti o naše děti tak vážně, jako svou modlitbu s nimi a za ně.

* Druhý moment k vytvoření spojení dítěte s Bohem je společné slavení neděle v rodině. To spojuje dítě nerozlučně s Božím Srdcem. Každý sedmý

den je neděle. Sedminu svého života dáváme jako děti světla pod přímý vliv zmrtvýchvstalého Pána.

Jestliže to neděláme, pohltí nás bezbožecký svět a jdeme ke dnu. Každou neděli se opakuje zázrak z Emauz: *Copak v nás nehořelo srdce, když k nám mluvil a vysvětloval nám Písmo?* (Lk 24,32) Tak zní zkušenost dvou učedníků té doby. A při lámání chleba se jim *otevřely oči a oni ho poznali* (Lk 24,31).

Neděle s nedělní bohoslužbou ve svém středu je místem, na kterém máme otevřít své uši pro radostnou Boží zvěst, na kterém máme otevřít oči pro jeho tělesnou eucharistickou přítomnost, aby v nás opět zašlo srdce: *Copak v nás nehořelo srdce, když k nám mluvil a vysvětloval nám Písmo?*

Ztratit neděli naopak znamená ztratit všechno. To je zkušenost křesťanského lidu. To je jako při dálkovém vedení vysokého napětí. Stojí-li stožáry příliš daleko od sebe, dotknou se dráty země a světlo zhasne. Jestliže naše setkání s velikonočním Pánem a s nedělní mší svatou leží od sebe dále než sedm dnů, světlo naší víry zhasne. Slavení neděle je pouto, které nás pojí nerozlučně s Božím Srdcem.

* A konečně stojí před rodiči úkol uvést děti do společenství

ohmatat, že v kostele jde vždy o jejich život s Kristem.

Navíc je příkazem doby spojit skrze farní společenství křesťanské rodiny navzájem. K tomu pomáhají různá duchovní společenství a skupiny. Naši rodiče a děti potřebují takové pletivo vztahů, ve kterém vzniká prostředí živé vírou Církve, takže zde získávají pro svůj život uprostřed světa sílu a motivaci.

Nezapomínejme, že naše děti musí v našem prostředí mnoho plavat proti proudu. Na veřejnosti zažijí pramálo pomoci a opory pro svou cestu následování Krista.

Člověk však nemůže ustavičně plavat proti proudu, protože pak by mu jednoho dne došel dech. Potřebujeme také takový bazén, kde můžeme plavat s proudem, kde i druzí nás nesou a berou s sebou. Takovým bazénem je rodina, příbuzenstvo, farní společenství a kruh rodin.

Kdybych jednotlivým z vás položil otázku: Odkud máš svou víru?, nikdo neukáže k nebi a neřekne: Mně spadlo Boží slovo z nebe, nýbrž ukáže v horizontální rovině na toho nebo onoho člověka, který mu předal Boží slovo.

Každý z nás nese Boží slovo v sobě, nikoliv však pro sebe, nýbrž pro druhé. Bůh chtěl tuto horizontálnost milosti. Na tom se zakládá rodinný život.

Naše děti potřebují věřící společenství matky a otce, sourozenců, příbuzných a přátel a konečně živé společenství farní rodiny, kde jim mohou mnozí další předávat Boží slovo. Jakožto ti, kteří máme stejné povolání, stejnou milost. Jako lidé, kteří jdou stejnou cestou, musíme se vzít spolu za ruce, abychom společně dospěli ke svému cíli.

Výtah z kázání v domě v Salcburku

Církve, to znamená do místního farního společenství a odtud do jeho farního kostela.

Musí se důvěrně seznámit také s Božím domem. U křtitelnice poznaly pramen života, u ambonu slovo života, před svatostánkem přítomnost života, u zpovědnice uzdravení života. Děti musí zažít a přímo si

Bašta Pána Boha (25)

„Chvastoune!“ zavřel zraněný opovrzhlivě a odplivl si. Poháry byly zase naplněny. Vojáci hráli v kostky a rozdávali karty. Tu a tam vzplanula hádka, ozývaly se kletby a nadávky. Potom někdo zanotoval Marseillaisu a ostatní hlučně vpadli do své revoluční hymny. Někde byl zpěv přerušen surovým smíchem. Jeden z vojáků si v opilosti polil uniformu pohárem červeného vína a druhý na něho posměšně křičel: „Chlape, ty vypadáš jako božský Marat, když ho propíchla ve vaně Charlotta Cordayová!“

„Musela to být čertovská ženská, ta Charlotta,“ zašklebil se jeden legionář, který už také dávno nebyl střízlivý. „A zatraceně pěkná, čertovsky hezká muse-la být.“

„Drž hubu, chlape!“ zarazil ho rázně jiný. „To jsou pro vlastence nebezpečné řeči!“

„A co,“ breptal napomenutý voják, „snad se ještě smí zažertovat. A vůbec, Marat byl krvavý pes, opravdu, skutečný krvavý pes to byl. Ten chtěl přivést pod gilotinu celou Francii.“

„Ty jsi úplně ožralý,“ vyhržoval mu jiný. „Velitel by tě nechal jako zrádce zastřelit, kdyby tě slyšel.“

„Velitel tady vůbec není. Bu-
de u své milenky,“ pochechtával se opilec. „Dejte jen pozor, ať mu nepřijdete do cesty, až se bude vracet domů. Když je ožralý, má pistoli proklatě lehkomyšlnou. Ale Marat byl stejně krvavý pes. Buldok byl Marat jako tamta na druhé straně.“ Vrávoravě se zvedl a potácel se ke psí ohradě, v níž byla zavřena velká doga. Postavil se ze široka před klecí, vyrval pistoli z opasku a blábolil: „Marate, ty proklatý pse! Zastřelím tě!“

Ostatní přívravorali za ním a řvali smíchem nad touto komickou podívanou. Najednou jeden z nich nečekaně otevřel dveře ohrady. S krví podlitýma očima vrhla se doga na opilec

a zakousla se mu do ruky. Ten zařval bolestí. Potom práskla rána a zvíře usmrtila. Sténaje belhal se voják odtud. Za ním se rozléhal bezuzdný smích.

Brzy však byl tento incident zapomenut. Znovu se plnily poháry. Červené víno teklo proudem. Hluk byl stále neurvalejší a surovější. Zběsilá banda začala hulákat hroznou píseň:

„Správně, správně,
kněze na lucerny!“

Těžkou železnou bránu, která oddělovala klášterní dvůr od ulice, mýjel v tom okamžiku muž v otrhaných šatech. Když uslyšel píseň, na chvíli se zastavil.

„Satanova kohorta,“ zabručel si pro sebe. „Vaše lampy nebudou hořet jasněji, když kněze pověsíte.“ Potom pokojně pokračoval ve své cestě, vedoucí do nemocnice nevléčitelných. Byl to kněz Coudrin, který přišel ještě v tuto pozdní hodinu z Montbernage do města, protože několik umírajících žádalo o jeho pomoc. Už nikdy nechodil cestou přes most, nýbrž se nechával ve tmě převézt přes řeku jedním z chlapců. Tak unikl rudým špehům, kteří na něho stále marně číhali.

Bylo pozdě v noci, když Coudrin opouštěl nemocnici.

„Ach, důstojnosti,“ řekla sestra Ave, když se kněz chystal k odchodu. „Dnes večer tady byl někdo, kdo mě prosil, abych vás poslala k jedné těžce nemocné, která si vás přeje.“

„Kdepak to je?“ zeptal se kněz.

„Ano, to je právě to hrozné,“ odpověděla sestra celá nešťastná. „Je to v klášteře Nejsvětější Trojice, v zadní budově v malém pokojíku pod střechem. Ale víte přece sám, že jsou tam umístěni westermannští vojáci. Když poznají, že jste kněz, budete ztracen.“

„V klášteře Nejsvětější Trojice,“ opakoval kněz pomalu.

„Musela jsem vám to říci, důstojnosti,“ začala zase sest-

VÝSTAV NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTI OLTÁRNÍ V PRAZE 8. ČERVENCE 2003 – 1. LEDNA 2004

8.–11. července u sv. Filipa a Jakuba na Zlíchově od 14.00 do 15.00 hod. ● 20.–23. u sv. Matěje v Dejvicích od 8.00 do 18.00 hod. ● 24.–27. u sv. Cyrila a Metoděje v Karlíně od 8.00 do 17.30 hod. ● 28.–31. u Panny Marie Pomocné v Nerudově ul. od 14.00 do 18.00 hod. ● 1.–4. srpna u sv. Ludmily na Vinohradech od 14.00 do 16.30 hod. ● 9.–12. u Panny Marie Sněžné na Novém Městě od 9.00 do 17.45 hod. ● 13.–16. u Panny Marie Andělské na Hradčanech od 15.00 do 17.45 hod. ● 17.–20. u sv. Kříže na Příkopech od 10.30 do 15.30 hod. ● 21.–24. u sv. Ignáce na Karlově nám. od 8.00 do 17.00 hod. ● 25.–28. u sv. Anežky na Spořilově od 17.00 do 19.00 hod. ● 29.–1. září u sv. Michaela archanděla v Podolí od 14.00 do 17.00 hod. ● 2.–5. u sv. Prokopa na Žižkově od 15.00 do 18.00 hod. ● 6.–9. u sv. Markéty v Břevnově od 7.00 do 18.00 hod. ● 14.–17. u Nejsvětější Trojice v Košířích od 16.30 do 17.30 hod. ● 18.–21. u Svaté rodiny v Řepích od 12.00 do 16.00 hod. ● 26.–29. u sv. Václava ve Vršovcích od 15.00 do 18.00 hod. ● 30.–3. října u sv. Antonína v Holešovicích od 8.00 do 17.30 hod. ● 4.–7. u sv. Havla na Starém Městě od 13.00 do 16.00 hod. ● 8.–11. u sv. Vojtěcha v Libni od 15.00 do 17.00 hod. ● 12.–15. u sv. Anny na Žižkově od 15.00 do 18.00 hod. ● 16.–19. u sv. Karla Boromejského na Malé Straně od 8.00 do 15.00 hod. ● 24.–27. u sv. Jiří v Hloubětíně od 15.00 do 18.00 hod. ● 28.–31. u Nejsv. Srce Páně na Vinohradech od 8.45 do 11.00 hod. a od 15.00 do 18.00 hod. ● 1.–4. listopadu u sv. Rocha na Žižkově od 15.00 do 18.00 hod. ● 18.–21. u Panny Marie Královny míru ve Lhotce od 13.00 do 18.00 hod. ● 23.–27. u Krista Krále ve Vysočanech od 16.00 do 18.00 hod. ● 3.–7. prosince u sv. Cyrila a Metoděje v Karlíně od 8.00 do 17.30 hod. ● 18.–22. u sv. Tomáše na Malé Straně od 13.00 do 16.30 hod. ● 28.–1. ledna 2004 u Panny Marie Sněžné na Novém Městě od 9.00 do 17.45 hod.

Stálý výstav Nejsvětější svátosti oltární: u sv. Josefa na Malé Straně: Po–Pá 10.00–16.15 hod., Ne 14.00–16.15 hod. ● u sv. Bartoloměje v Bartolomějské ul. na Starém Městě: Po–Pá mimo 1. Pá 12.00–17.30 hod. ● u sv. Ludmily na Vinohradech: vždy 1. Pá 12.00–17.30 hod. ● v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha (v chórové kapli) Pá 8.00–18.00 hod.

ra, „ale raději tam nechoďte. Je to moc nebezpečné.“

Tu se podíval Petr Coudrin vážně na řádovou sestru a řekl:

„Nesl bych Spasitele i do pekla, kdybych tím mohl zachránit lidskou duši.“

Zahanbeně sklonila sestra Ave hlavu.

„Ano, snad tam skutečně musíte jít. Ve dvě hodiny vás bude očekávat jedna žena u kláštera Nejsvětější Trojice, otevře vám vrata a zavede k nemocné. Ale buďte opatrní! V noci volně pobíhá po dvoře strašná doga.“

„Budu opatrný,“ slíbil kněz. „Mezitím mohu udělat ještě jednu pochůzku. Také v ulici Větrné mlýny na mě čeká jedna těžce nemocná.“

Na věži baziliky uhodila jedna hodina, když Coudrin zahrnul do ulice Větrné mlýny. Nedaleko domu, ve kterém ležela nemocná, na něho čekala neznámá žena.

„Pojďte rychle, důstojnosti,“ šeptala ve spěchu. „Se sousedkou je to zlé! Ale také máte štěstí. Její muž, fanatický Jakobín, není teď doma. Je ještě v klubu. Vyhržoval své že-

ně, že když u ní přistihne kněze, nepustí ho z pokoje živého. Tak si pospěšte!“

„To stačí,“ odpověděl Coudrin, „veďte mě!“

Těžce nemocná byla přešťastná, když jí kněz dal rozhřešení a přijala Tělo Páně. V nejhlušší úctě pozvedl Coudrin Nejsvětější svátost, kterou už měsíce stále nosil skrytou u sebe.

„Hle, Beránek Boží, který na sebe vzal hříchy světa!“

V tom okamžiku zaskřípaly dole dveře. Těžké kroky potácivě vystupovaly po schodech nahoru. Nemocná se vyděsila:

„Proboha, můj muž!“ zasténala bez dechu. „Zachraňte se!“ Ale kněz jakoby neslyšel. Pevným hlasem pokračoval ve své modlitbě:

„Pane, nejsem hoden, abys vešel pod mou střechu, ...“

Tu se dveře s rámusem rozlétly. Surový, zpustle vyhlížející muž vklopýtal do pokoje.

„Co se to tady děje?“ ptal se, když spatřil kněze s pozdviženou hostií v ruce. Pak popadl se vzteklým výkřikem nůž, který měl v opasku. „Copak se tady ...“

(Pokračování)

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

dnes. Tito světci, a jsou jich už tisíce, všichni žili v předkoncilní době. Jejich život a hrdinské ctnosti jsou praktickým a konkrétním zpochybněním jiného rozšířeného sloganu, který v různých souvislostech zaznívá v podobě: „Přece se nebudeme vracet do předkoncilní doby“. Toto heslo se tváří jako pokrokové, ale právě ve světle nepřehledných zástupů předkoncilních světců se objevuje jeho charakter jako spíše reakční. Zavádí se tím mýtus podobně jako jiráskovské „temno“. My se nejen máme, ale musíme vracet k předkoncilní době. Především proto, že od ní jsme převzali všechny duchovní hodnoty. Předkoncilní doba nebyla dobou úpadku, který se koncilem zastavil, spíše je tomu naopak, a to jistě ne vinou koncilu, ale vinou naší. Zdálo se nám, že jsme našli nové účinné prostředky na oživení církevního života. V mnoha případech jsme nakoupili zastaralé opotřebované zboží z protestantské oblasti, která je dnes po jejich dlouholeté aplikaci na tom statisticky a sociologicky hůře než my.

Musíme být kritičtí ke všem zdánlivě nedotknutelným heslům. Patří mezi ně i paušální tvrzení, že to, co šlo v Církvi kdysi, dnes už není možné. To bychom mohli říct teprve tehdy, kdybychom to, co se dříve osvědčilo, sami zkusili. Ale pokud tomu sloganu věříme spíše proto, že se nám do takové praxe, vyžadující velké oběti a sebezapření, nechce, zbavujeme se nenahraditelných a osvědčených cest, ze kterých mívalo velký prospěch šíření Božího království. Životu oběti a modlitby je třeba se učit stejně brzy jako vzpřímené chůzi a řeči. To je závažné poslání rodičů a jejich osobního příkladu. Evangelium nelze modernizovat ani optimalizovat tak, že poskládáme svůj kříž do kufru a povežeme se za Pánem autem. Ve snaze získat si přízeň a zabránit odlivu duší pokládáme za potřebné všechno proměnit a upravit tak, aby se nám to co nejvíce líbilo. Ale to je ve skutečnosti opak toho, k čemu jsme byli povoláni. Naším povoláním není podbízet se proměnlivému vkusu a lidskému zalíbení, ale upřímně usilovat, aby se všechno naše konání a počínání co nevíce líbilo Bohu. Tomu nás přesvědčivě učí hrdinský stupeň ctností starých i nových světců. Ti nás v tomto směru svou účinnou přímluvou vydatně podpoří, pokud se vydáme v jejich šlépějích. Je tu navíc jedno výmluvné znamení – nouzi o povolání nemají právě ty kláštery a semináře, ve kterých má Bůh zalíbení, protože se v upřímném úsilí o svatost vrátili k původní kázni, obětavosti a zbožnosti. -red-

Hlavní pouť v Hlubokých Mašůvkách u Znojma 5. a 6. července 2003

Pátek 4. července – 18.00 hod. pěší pouť od kostela ke kapliče sv. Cyrila a Metoděje v části obce Hluboké Mašůvky-Příčnický, 19.00 hod. mše sv. ● **Sobota 5. července** – 14.30 hod. pěší pouť od kostela v Příměticích vede Orel, 15.00 hod. mše sv. v německém jazyce, 16.00 hod. křížová cesta v kostele, 16.30 hod. procesí od plenkovické křížovky, 17.00 hod. přivítání poutníků, mariánská pobožnost, 18.00 hod. modlitba růžence, 19.00 hod. poutní mše sv. před kostelem – hlavní celebrant ThDr. Lukáš Evžen Martinec OSA, světelný průvod na Kalvárii (svíce vzít s sebou), adorace v Lurdské jeskyni) ● **Neděle 6. července** – 6.00 hod. mše sv. v kostele, 7.30 hod. mše sv. v kostele – P. Jindřich Bartoš, děkan znojemský a vranovský, 8.30 hod. růženc v Lurdské jeskyni, 9.00 mše sv. v Lurdské jeskyni, 10.30 hod. hlavní mše sv. v Lurdské jeskyni – P. Josef Hudec Ocr., 13.00 hod. křížová cesta na Kalvárii, svátostné požehnání v kostele, rozloučení s poutníky. ● Příležitost ke svaté zpovědi po oba dny. Zpívá se z poutnického kancionálu. Autobusová doprava ze Znojma (nádraží ČSD-Lázně-Přímětice-Hluboké Mašůvky a zpět) v sobotu od 15.00 do 22.30 hod., v neděli od 7.00 do 14.30 hod.

Liturgická čtení

Neděle 6. 7. - 14. neděle v mezidobí

1. čt.: Ez 2,2-5
Ž 123(122),1-2a.2bcd.3-4
Odp.: 2cd (*Naše oči hledí na Hospodina, dokud se nad námi nesmiluje.*)
2. čt.: 2 Kor 12,7-10
Ev.: Mk 6,1-6

Pondělí 7. 7. - ferie

1. čt.: Gn 28,10-22a
Ž 91(90),1-2.3-4ab.14-15ab
Odp.: srov. 2b (*Bože můj, v tebe doufám.*)
Ev.: Mt 9,18-26

Úterý 8. 7. - ferie

1. čt.: Gn 32,23-33
Ž 17(16),1.2-3.6-7.8+15
Odp.: 15a (*Ve spravedlnosti uzřím, Bože, tvou tvář.*)
Ev.: Mt 9,32-38

Středa 9. 7. - nez. pam. sv. Augustina

Zhao Ronga a druhů
1. čt.: Gn 41,55-57;42,5-7a.17-24a
Ž 33(32),2-3.10-11.18-19
Odp.: 22a (*At spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství.*)
Ev.: Mt 10,1-7

Čtvrtek 10. 7. - ferie

1. čt.: Gn 44,18-21.23b-29;45,1-5
Ž 105(104),16-17.18-19.20-21
Odp.: 5a (*Pamatujte na divy, které učinil Hospodin. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Mt 10,7-15

Pátek 11. 7. - svátek sv. Benedikta

1. čt.: Př 2,1-9
Ž 34(33),2-3.4+6.9+12.14-15
Odp.: 2a (*Ustavičně chci velebit Hospodina.*)
Ev.: Mt 19,27-29

Sobota 12. 7. - nez. sobotní pam.

P. Marie
1. čt.: Gn 49,29-32;50,15-26a
Ž 105(104),1-2.3-4.6-7
Odp.: srov. Ž 69(68),33 (*Hleďte Pána, ubožáci, a vaše duše bude žít.*)
Ev.: Mt 10,24-33

Breviář pro laiky

Úvedení do první modlitby dne:	NE 6. 7.	PO 7. 7.	ÚT 8. 7.	ST 9. 7.	ČT 10. 7.	PÁ 11. 7.	SO 12. 7.
Antifona	919	934	949	964	980	1754	1666
Žalm	784	783	783	784	784	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	920	935	949	964	981	1426	1666
Antifony	920	935	950	965	981	1756	1014
Žalmy	921	936	950	965	981	813	1014
Kr. čtení a zpěv	923	938	953	969	985	1756	1668
Antifona k Zach. kantiku	703	939	953	969	985	1427	1669
Prosby	924	939	953	969	985	1757	1655
Záv. modlitba	703	939	954	970	986	1427	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	925	940	954	970	986	792	1018
Antifony	925	940	955	971	987	1004	1019
Žalmy	926	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	927	943	957	973	989	1759	1021
Záv. modlitba	703	943	957	973	990	1427	1022
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	1423	929	944	959	975	991	1426
Antifony	1424	929	945	960	976	992	1761
Žalmy	1729	930	945	960	976	992	1761
Kr. čtení a zpěv	1424	933	947	962	979	995	1763
Ant. ke kant. P. M.	1424	704	948	962	979	995	1427
Prosby	1425	933	948	963	979	995	1764
Záv. modlitba	1422	703	948	963	980	996	1427
Kompletář	1242	1242	1247	1250	1254	1257	1260

DOTISK

Sv. František Saleský:

POJEDNÁNÍ O LÁSCE K BOHU

Nejobsáhlejší dílo sv. Františka Saleského, které je jedním z vrcholů středověké mystiky a systematické teologie. Nestrojeně jsou zde popsány dějiny vzniku, pokroku a dokonání božské lásky, jejich skutků, vlastností, předností a vznešenosti. Toto pojednání má pomoci duši již zbožné, aby pokročila ještě dále.

Kož. vaz., A5, 608 stran, 345 Kč

Ctírad Václav Pospíšil: DAR OTCE I SYNA (Základy systematické pneumatologie)

Publikace není pouze informací o základech systematické pneumatologie, jak by se na první pohled mohlo zdát, ale chce také přivádět čtenáře k meditaci o Božích tajemstvích. Největší prostor je věnován biblickým základům a východiskům pneumatologie, celkem sedm kapitol. Další tři kapitoly se zabývají problematikou prvních dvou ekumenických koncilů, trinitární teologií sv. Augustina a otázkou vycházení Ducha Svatého. Závěrečné kapitoly se zaměřují na františkánskou pneumatologii, jak ji nacházíme ve spisech sv. Františka z Assisi, sv. Antonína z Padovy a sv. Bonaventury z Bagnoregia. Vyšlo se souhlasem vyšších řeholních představených.

2. vydání, brož., A5, 136 stran, 99 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

ZPÍVEJME PÁNU!

Sbírka mešních proprií, která obsahuje vstupní antifony s příslušným veršem, zpěvy před evangeliem, zpěvy k obětování a zpěvy k přijímání od různých autorů. Pouze k okopírování.

Noty, samostatné listy A4, 200 Kč

KALENDÁŘE

DOTEKY SVĚTLA 2004

Stolní kalendář s katolickým a občanským kalendářem a s barevnými fotografiemi kostelů, kapliček, interiérů a božích muk. Fotografie a text Petr Hlavatý.

Vyšehrad, 59 Kč

SKVOSTY EVROPY 2004

Stolní kalendář s církevním a občanským kalendářem. Barevné snímky evropských kostelů a interiérů jsou převzaty z publikace Skvosty Evropy.

Karmelitánské nakladatelství, 55 Kč

MALÁ POSELSTVÍ 2004

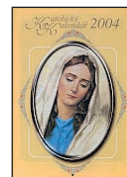
Stolní kalendář s církevním a občanským kalendářem a s barevnými fotografiemi převážně přírodních motivů. Autorem fotografií a textů k nim je Vojtěch Kodet.

Karmelitánské nakladatelství, 55 Kč

KATOLICKÝ KALENDÁŘ 2004

Nástěnný kalendář s měsíčním církevním a občanským kalendářem, s barevnými ilustrativními obrázky s náboženskou tematikou.

KON-PRESS & VIA, 45 Kč

**Kompletní nabídku knižní produkce MCM
naleznete na internetové adrese
www.maticecm.cz**

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.